

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Liber Quintus. Threni Sive Lamentationes Jeremiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

LIBER QUINTUS.

THRENI

Sive

LAMENTATIONES JEREMIÆ.

CAPUT PRIMUM.

SYNOPSIS CAPITIS.

Plangit desolationem Jerusalem, non primam sub Joachin, sed extremam sub Sedecia templo combusto: atque per antithesin prioris status & felicitatis, bona cum malis posterioris, puta exilii, & captivitatis confert. Sic Christus allegoricè fleuit super Jerusalem vastanda per Titum. Lucæ 19. 41.

Tropologicè luget hic Jeremias captivitatem animæ sub peccato, inquit Origenes, quæ in Babylone, est vitiorum confusione, inquit Olympiodorus, vincula tenetur: hæc enim Deo sponso suo viduata, ve etialis facta diabolo, in singulos sæpè dies, imò horas, novorum malorum operum & lapsuum, novæque culpe æquè ac pœnæ ei pendit tributum: ideòque exulat, & proscripita est à Deo, à cælo, à sanctis, & Angelis,

X 4

ab

ab omni bono & virtute. Diabolus enim est verus fugere
 buchodonosor, id est, infessio angustiae, ait Olym. ec B.
 scilicet est crudelissimus tyrannus. Quocirca B. tem, a
 Abbas tom. 2. Biblioth. SS. PP. orat. 29. lamentatione
 animae peccatis subditae instar Threnorum Jeremiaem, &
 scripsit, in quibus inter cætera sic plangit. *Vae* nobis
 qui in hoc exiguo vitæ spacio voluptati dediti sumus, & ev
 ut iniquæ, & brevi carnis cupiditati satisfaciamus. *Vae* nobis
 jucundissimo divinæ gloriæ spectaculo indignos compend cap.
 mus. *Vae* nobis, qui carnem nostram, quæ in partem Ter
 nem resolvenda est, & vermium esca futura, in partem sagitt
 ris fovemus & enutrimus: nec ignem, in quo partem v. 1
 perpetuo excrucianti, nec vermem, qui nunquam in partem
 mit, extimescimus. *Vae* vobis, qui mortalitatem vestram vide
 immortalitate non comparamus, & divinam ac sanctam vita S.
 dandam rectitudinem negligimus. *Vae* nobis, qui S. Pel
 poris morbos & dolores tam facile sentimus, in amodo epif
 autem ægritudinibus & vulneribus gravissimis carere luti
 omni sensu. *Vae* nobis, qui cum de omni actione, de rebus in
 omni verbo otioso, de omnibus denique improbis & turpibus red
 puris cogitationibus rationem reddituri sumus apud dominum
 cem severissimum tamen, tanquam liberi simus futuram
 nullis reddendis rationibus obnoxii, totum vitæ nostræ sceler
 tempus sine ulla hujus rei sollicitudine transigimus. *Vae*
 nobis, qui pulicum, & lendum, & pediculorum &
 muscarum, & culicum, & apum morsus atque aculeos
 ferre non possumus, ab ingenti autem dracone, qui fa
 ces horrendas aperit ut nos devoret, & absorbeat, & omni
 busque pestiferis mortis aculeis vulneret, nec studemus

...fugere, nec ullum adversus eum imploramus auxilium.
...B. Isaias Abbas. Est ergo, ac peculiariter, Ieru-
...ca B. Ierem, anima, quæ peccato mortali consentiens, statu
...entia, & regno Dci privata, dæmonis regnum, ju-
...remiam, & tyrannidem subit, & clades longè majores,
...Væ nunciam Ierusalem olim, vel quodvis Regnum aut Respu-
...summa everfa, experiri, & perpeti cogitur, ut meritò
...ciam Threnos hosce uturpet, ac inter alia dicat il-
...s. comp. ad cap. 3, vers. 12.

Tendit arcum suum, & posuit me quasi signum
...sagittam; misit in renibus meis filias pharetræ suæ.
...quo ier. v. 15. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me
...quæ in psalms. Exempla & lamenta pœnitentium stupen-
...tatem vide apud Climacum gradu. V. de pœnitentia. Item
...ac summa S. Mariæ Magdalenæ, S. Mariæ Ægyptiacæ,
...quæ S. Pelagiæ pœnitentis. Audi & Hieronymum de se-
...in amulo epistolâ ad Florentium. Ego cinis, & vilissima
...is carnis lutus, & jam favilla. Ego cunctis peccatorum sor-
...ne, diebus inquinatus, diebus ac noctibus opperior cum tre-
...s & pœnitentia reddere novissimum quadrantem. Sed tamen quia
...apud Ierusalem solvit compeditos, & super humilem & tre-
...us fuerunt verba sua, requiescit: forsitan & mihi in sepul-
...scelerum jacenti dicat: Hieronyme, veni, foras.

I.

Aleph. vers. 1.

Ubi sedet sola Civitas
Plena calamitatis?

Quam obruit crudelitas,
Et horror vastitatis?
Quondam referta populo,
Et dives inquilinis,
Suo incumbit tumulo.
Et Patriæ ruinis!

X 5

2 Illa

2.
 Illa Regina Gentium
 Urbs, Hera Populorum,
 Illa in se frementium
 Hostilium armorum
 Victrix Amazon præliis,
 Herois gloriosa
 Victoriis & spoliis
 Regnorum speciosa.

3.
 Augusta vestigalium
Princeps Provinciarum,
 Fœcunda tot regalium
 Mater divitiarum
 Est facta tributaria
 Nuper cogenstributa,
 Coronâ, Sceptro, gloriâ,
 Throno, exul exuta.

4.
 Ergone illa Civitas?
 Hæc Domina Terrarum?
 Illa mundi felicitas
 Emporium palmarum,
 Illa Dei lætitiæ,
 Et Hortus Voluptatis,
 Theatrum sit favitiæ,
 Forum crudelitatis?

5.
 Illa corona Urbium,
 Et Thronus Deitatis?
 Illud Dei sacrarium,
 Et Decus sanctitatis?

Illud Orbis miraculum
 Augustum Salomon
 Templum fiat prostratum
 Turpis vastationis!

6.
 Illa, quæ quondam
 Pallas armata scuto,
 Sceptroq; gentes præ
 Egitque sub tributo
 Nunc *scædet?* non victor
 Ut quondam partis
 Sed hostium injuriis
 Et cædibus oppressa!

7.
 Beth. *vers. 2.*
 Juges ploravit Vidua
Noctes, diesq; plorans,
 Et flumina decidua
 In genas mœsta coram
 Salsis rigavit imbribus
 Et sinum & maxillas
 Et fatigavit fletibus
 Continuis pupillas.

8.
 Curis immerfa maxillis
 Expers solatorum,
 Dum fræna laxat lacrimis
 Et stimulis dolorum
 Non est ex charis ornata
 Qui consoletur Eam

est in tot angoribus

Qui levet ope ream.

9.

& vetus evanuit
societas charorum,
nem juratum habuit
morem amicorum,
us amor in odium,
et favor in furorem,
es in foedifragiam,
et candor in livorem.

10.

om tot excidia
Cum memini meorum,
os pepulit invidia
Regna Exterorum,
ore mens concutitur,
et sternitur pavore,
stuat, & angitur,
et pallet amarore.

11.

Ghimel. vers. 3.
re quot exilia
Que jussi regiones?
re domicilia,
re Nationes?
vix fudas improbam
propter afflictionem,
patria miserrimam
captae vastationem.

12.

Pressere tergum onera,
Juges manum labores,
Sensere flagrum latera
Et verberum dolores.
Chaldaeus ut mancipia
Subjecit servituti,
Interque fustuaria
Exegit vim tributi.

13.

Paternis procul laribus
Extorris habitavit,
Ceu pressa torcularibus
Sub mole suspiravit,
Externis jussa sedibus
In arcto captivari,
Et strictis in compedibus
Serisque vinculari.

14.

Nulla quiescit tempore
Corpus festum labore,
Multo gravatur onere,
Plagatur & livore,
Cunctos inter mastigas
Hac prima numeratur,
Interque tot angustias
Oppressa desolatur.

15.

Quocunque pedem presserit,
Premit & indagatur.

Quam

Qua semel cum prehenderit,
Velut feram Venator,
Adstringit nervo mancipem
Regiam Libertatis,
Et Palaestina Principem
In probrum vastitatis.

16.

Vastata lugent semita,
Et tramites viarum,
Equalent Sionis orbita,
Et calles Solymarum,
Arx sancta horret sentibus,
Et aditus genissis,
Graminibus, & vepribus,
Fungis, lappis, urticis,

17.

Daleth. vers. 4.
Hanc Urbis lamentabilem
Gementes vastitatem,
Ad, quondam delectabilem
Non sunt solemnitatem
Qui veniant, pacificas
Deo consecraturi
Et victimas, & hostias
Pro noxis litaturi.

18.

Quanta abominatio
In loco sanctitatis?
Quam tristis devastatio
Domus Divinitatis?
Collapsa jacent limina,
Et atria portarum

Et dirutarum culmine
Confracta tæniarum

19.

Vestibula ruderibus
Impervia premunt
Virgultis & viminibus
Implexis vestiunt
Xysti, bases, cespitibus
Muscoque ambiunt
Et porticus germinibus
Silvestribus tegunt

20.

Sublata Sacrificia,
Aræ, focique frigida
Psalmorum Epinicia
Nulla, hymnique vigila
Sacerdos loget cinere
Conspersus, sacco cinere
Fietu foedatur ubere
Doloribus confectus

21.

Laudum sanctarum dicitur
Templi; Philomela
Agentes choros Virgines
Deo iacrae Puellae
Exuta mundum, sparsa
Sparsa crine neglecta
Luctu perenni pallida
Mcerore fient comata

22.

Hoc intuens opprobriat
Princeps Provinciarum

Virgines
Et lacrimas
mit am
Angust
mentis
gonis
ta quo
Et capu
ega et
Et caud
gusta n
Tot Re
cecia fa
Est serv
ptis ho
Ema lo
tes, cae
Domos
gnorur
Una tul
ctarur
Una tex
ic in Ea
Deus ex
Populi
Ob tot
milit,
Ab Eo

Virginum cordolium
Et lacrimas suarum
Cum amaritudine
Angustiis oppressa,
Mentis ægritudine
Gonnis vim perpeffa.

23.

Quondam tot millium
Et caput populorum,
Mega est hostilium
Et cauda Chaldæorum,
Gusta nuper Domina
Tot Regum subjectorum,
Obvia facta foemina
Est serva famulorum.

24.

Hostes divitiis
Eius locupletati,
Res, caesis praesidiis,
Domosque deprædati,
Ignorum opes plorium
Una tulit rapina,
Urbem Urbium
Una texit ruina.

25.

In Eam exitium
Deus exacerbatus,
Populi excidium
Ob tot ejus reatus.
Milit, Vaticiniis
Ab Eo tot prædictis,

Signis tot, & prodigiis
Cælo minante piclis.

26.

Vix fari doctos parvulos
Gressusque promovere,
Trimos, quadrimos, quimulos
Hostes abripuere,
Ignaros quid calamitas,
Matre raptum spectante,
Ignaros quid captivitas,
Incastrum ejulante.

27.

Chaldæus innocentium
Instar ovicularum,
Hostis ducit balantium
Greges, à maternarum
Mammaram raptos sinibus
In longam servitutem,
Et his, conjunctam funibus
Captivam juventutem.

28.

Vau. vers. 6.

Quò pulcra Sion Filia
Superbus ruit cultus?
Quò speciei gloria?
Amœnitásque vultus?
Quò pulcra frontis lilia?
Quò stellæ pupillarum?
Labrorum quò corallia?
Et purpura genarum?

29. De

29.

Decor omnis evanuit,
Pellum iit venustas,
Formæ rosa evanuit,
Et corporis majestas,
Flavus crinis incanuit,
Exarq̄ere genæ,
Murex oris disparuit,
Obriguere venæ.

30.

Facti sunt ejus Principes
Afflicti, defolati,
Vincti velut arietes
Annonâ spoliati,
Mentis amaritudine
Famêque macerati,
Viarum lassitudine
Curis emaciati.

31.

Duro pulsus satellite
Captivos subsequente,
Urgente gressum milite,
Et taurêa cogente,
*pellente
Mora brevi quiescere
Non datur fatigatis,
Nefas est ingemiscere,
Et queri flagellatis.

32.

Zain. vers. 7.
Hæc pensans in doloribus
Angoribusque pressa,

Revolvitur quæ prior
Fuit annis perpetua
Ægra mente *Jerusalem*
Dies afflictionis,
Statumque lamentabile
Prævaricationis.

33.

Delicti culpam recit
Heu! nimium *træ*
Quæ pœnas rea per
Immanè delinquen
Et desiderabilium
Quæ perdidit sacra
Nobilium, regaliu
Honorum & Bonor

34.

Subit mentem cond
Fortunæ blandior
Et vetus dominatio
Imperii prioris,
Quo populus est fr
Ter felix, ter beato
Priusquam foret lub
Hostique subjogato

35.

Orbæ cunctis auxili
Et malis aggravat
Sannis, jocis, lud
Probrisque despic
Idume risit Sabba
Spreverunt Moabi

ludrica phantasmata
 Damnarunt Ammonitæ.

36.

Heth. vers. 8.

Ecce mirare fulmina,
 Nec tristes hasce scenas,
 Cœvere Numen crimina
 Ultrices in has pœnas,
 Peritum grande Solyma
 In Dominum peccavit,
 Hinc gemitus, hinc lacrima,
 Quam jugiter ploravit.

37.

Hinc laris inconstantia,
 Hinc fons captivitatis,
 Hostilis hinc licentia,
 Hinc vis crudelitatis,
 Hinc ortum ignominia
 Hinc turpitude duxit,
 Hinc odoris & infamia
 Hinc profuturi fluxit.

38.

Teth. vers. 9.

Uxoris ejus in pedibus
 Turpè commaculatis,
 Uxoris in vestibus
 Prædum contaminatis,
 In sensit in delitiis
 Suam perditionem,
 Quam vidit cæca vitius
 Abominationem.

Propheta nomine Jerusalem ad Deum se convertit, ut se à tanta
 clade eripiat.

39.

Non recordata Numinis
 Non sui memor finis,
 Non castigandi criminis
 Tot præsignati signis,
 Hinc corruit deposita
 Sine consolatore,
 Suoque ob demerita
 Torquetur amarore.

40.

Vide, & audi supplicem (a)
 Te Deus deprecantem,
 Suspende manum vindicem,
 Ne ferias peccantem,
 Intende grandem hostium
 In me afflictionem,
 Fastumque dominantium
 Et insultationem.

41.

Jod. vers. 10.

Hostilis avaritia
 Opum anhela fitis,
 Et impotens audacia
 Vi sustulit invitis,
 Quidquid Majorum Pietas
 Collegit in thesaurum,
 Templique fovit sanctitas
 Argentum, gemas, aurum.

42.

Prædatrix in æraria
 Se manus penetravit,
 Quin

Quin

Quin ipsa Sanctuaria
 Audax exspoliavit,
 Non arcæ, claustra, serinia,
 Non abditi recessus,
 Quos ferâ non licentiâ
 Prædo esset ingressus.

43.

Noxæ nempè supplicium
 Est pœna perpetratæ;
 Et omnium exitium
 Mens legis violatæ,
 Vetantis, ne de gentibus
 Pes Templum subintraret,
 Aut tacta polluentibus
 Quis Sancta violaret.

44.

Locus pateret nemini
 Plenus Divinitate,
 Dei sacratus numini
 Tremendus Majestate;
 Sin, irritati Numinis
 Reos, Deus feriret:
 Sacrilegiquè criminis
 Nocens morte periret.

45.

Caph. vers. 11.
 Pœnæ interminatio
 Sequuta delinquentes,
 Effrons prævaricatio
 Corripuit nocentes,
 Hinc populi sunt gemitus,
 Hinc graves ejulatus,

Hinc lacrima, hinc fre
 In cælum evibrato
 46.

Siccis clamat visceribus
 Grandem gravare
 Amicis, & ex hostibus
 Non est qui præstet
 Aurum, gemmas, mont
 Et quæque pretiosa
 Ad saturandum ilia
 Gens dedit luctuosa

47.

Vide contemptum Do
 Et miserum egentem
 Tuo dignare lumine,
 Me intuere flentem,
 Abjectum me confiden
 Ut putre oris sputum
 Detrusum inter sterco
 Et vile terræ lutum

48.

Lamed, vers. 12.
 Obestor vos, attendite,
 Quicumque, hac transi
 Aut presso statis tram
 Et me consideratis
 Videte num sit similis
 Dolor meo dolori,
 Aut magis lacrimabilis
 Mœror meo mœrori

49.

49.
tatura velut vinea
Botris vindemiatur,
triticum de palea
Excussam ventilatur,
me in ira Dominus
Sua eventilavit,
cum Uvis pampinus
sic me vindemiavit.

50.
Mem. vers. 13.
causa sit doloribus
Si quaris, & mceroris?
misit in ossibus
ignem sui furoris:
eos occidit Principes,
Meos stravit Dynastas,
quecunque fecit mancipis,
Et clausit in catastas.

51.
succendit hostium
Et iras & mucrones,
ortis mearum Urbium
Immisit Hic prædones,
hortos, agros, prædia
Ceu carnes consumpserunt,
tates, turres, palatia
Ceu ossa confregerunt.

52.
erudivit impiam
Vitæ felicitatem,

Sic plexuit superbiam,
Sic morum libertatem;
Ut auri adulteria
Ignis flammâ probantur,
Sacerdos, & sacraria
Sic hoste castigantur.

53.
Ferae clauduntur retibus,
Aves visco stringuntur;
Expandit meis pedibus
Sic rete, quo cinguntur;
Nullum captis effugium
Ut uspiam pateret,
Cum omne fugæ spacium
Vis hostis obsideret.

54.
Astu si fors elabitur
Fugamque meditatur;
Retrosum mox convertitur,
Et fortiùs ligatur,
Luitque fugam taureâ
Culpamque scipione,
Mœstus, confectus fellea
In desolatione.

55.
Ad grande hoc supplicium
Et mala tot iniicta,
Grande coëgit vitium
Saviret ut vindicta;
Contempta tot consilia
Vatum prædictiones,

Y Cele-

Caelestia prodigia,
Interminationes.

56.

Sic laesa patientia
Est versa in furorem,
Et Numinis Clementia
In Criminis Actorem,
Inter meas ineptias
Altum me dormiente
Duxit de me vigilias
Nil minus poenitente.

57.

Fugum meorum criminum
Attentum vigilavit,
Et contractorum nominum
Reatus numeravit,
Noxas meas ad calculos
Et notas revocavit,
Et ad bilancem scrupulos
Et atomos notavit.

58.

Hic ille vigil oculus
Qui cuncta intuetur,
Cusreus visus populus,
Cum praevareicaretur,
Hæc illa Virga vigilans
Olim Prophetæ visa
Florens, gemmans, & germi-
nans
In ferulam præcisa,

59.

Hæc vidit jugum humeris
Et lumbis designatum,

Ponderibus innumeris
Et probris aggravatum
Implexum mille vinculis
Et nodis alligatum,
Quod Solymarum bajæ
Imposuit peccatum.

60.

In manu ejus dextera
Sunt omnes convolutæ
Iniquitates, aspera
In plaustra constituta
Meis colli cervicibus
Impositæ, ferendæ,
Defixis humi frontibus
Æternum poenitendæ.

61.

Sic Dominus me tradidit
In hostium meorum
Manus, & Heram subdita
In famulam servorum,
Ab hac licebit surgere
Nunquam depressior
Nec liberum abscedere
Ab hac subjectione.

62.

Samech, vers. 15.
Calamitatem attulit
Deus calamitati,
Vires, & robur abstulit
Meæ posteritati,
Omnes meos Magnificus
Abduxit in catenis.

aces, Toparchas, Inclytos,
Vtferas in habenis.

63.

Virata sum Magnatibus
Opéque destituta,
Maltis, & Principibus
Et Ducibus exuta;
Honoribus & opibus,
Fortanis spoliata,
Lachrymis, jocis, risibus,
Contemptuque data.

64.

Tempus Gentium
Et tempus ultionum,
Tempus me persequentium,
Meosque, Nationum
Tempus statutum hostibus
Et cædis, & rapinæ,
Tempus maturum calibus
Et ultimæ ruinæ.

65.

Tempus Dei iudicij,
Tempus fixum, & firmatum,
Tempus iustis supplicij
Tempus pœnas destinatum,
Tempus iræ & fulminis,
Tempus Vastationis,
Tempus horris & formidinis
Tempus terræ contritionis.

66.

Uvæ conculcatur,
Uvæ conculcatur,

Sic in vindictam Dominus
Ut premat, excitatur,
Torcular calcans Virgini
De Juda filiarum,
Non parcens molli sanguini,
Nec imbri lacrimarum.

67.

Ain. vers. 16.

Hæc tanti causa gemitus,
Jugis origo fletus,
Doloris fons & fremitus,
Cordis mei secretus,
Hæc palpebras rubescere,
Hæc hircos sanguinare,
Hæc me fecit pallefcere
Et panem inspirare.

68.

Hæc tempestates excitat,
Hæc fluctus & procellas,
Hæc animæ præcipitat
Naufragio tabellas,
Hæc ærumnarum æstibus
Absorbet in abyssum,
Et cor, furoris rupibus
Dilaniat allisum.

69.

In hoc mentis diluvio
Mersæ felicitatis,
Et lugubri naufragio
Magnæ Posteritatis,

Y 2

Non

Non est qui promptam diri-
gat
Tabellam naufraganti,
Non est qui dextram porri-
gat
Cum fluctibus lactanti.

70.

Procul à me solatia,
Procul spes amicorum,
In hac sortis licentia
Et cumulis malorum,
Non est qui mœstam erigat,
Soletur desolatam,
Non est opem qui suggerat,
Aut levet desperatam.

71.

Qui animam de corpore
Jam propè fugientem,
Vitæ privatam robore
Reducat, & gementem
Inter mentis angustias
Jacturam filiorum,
Per hostium ferocias
Crudeliter raptorum.

72.

Phe. vers. 17.
Expandit Sion dexteram
Expandit & sinistram,
Nemo manum opiferam
Nemo præbet ministram,
Vigore destituitur
Inftar parturientis,

Soluta nervis labitur
In morem morientis

73.

Mentis passa deliquium
Sensûque destituta,
Suspiriis auxilium
(Vocis impos) locuta
Implorat panis manibus
In altum exporrecta
Et vocibus inanibus,
Et verbis imperfectis

74.

Sed aures furdæ supplicat
Sprevere ejulatus,
Neglecti questus manibus
Et miseri ploratus,
Nil movit miserabilis
In morte natans vultus
Nil status lamentabilis
Nil funebris singultus

75.

Frustrà precatur nutibus
Non est qui suffragetur
Et anxius obtutibus:
Ut quis opituletur,
In hoc vitæ discrimine
Non superest levator
Et animæ luctamine
Nemo qui det solator

76.

Nec satis est, solamini
Expertem suspirat

Novis decebat machinis
 Me, hostes impugnare;
Adversum Jacob praelia
 Chaldaeus suscitavit,
 Germania, crudelia,
 Quae Dominus mandavit.

77.

Jacob vallatus hostibus
 Et armis circum cinctus,
 Urcerva clausa retibus,
 Manus, pedesque vinctus,
 Jacob quondam delitium
 Meorum filiorum,
 Meorum est servitium
 Factus inimicorum.

78.

O sortem lamentabilem,
 In qua est constituta
 Pulcra quondam Ierusalem
 Nunc sordibus polluta,
 Effecta despicibilis
 Lurore Moabitis,
 Vilis, abominabilis,
 Exosa Ammonitis.

79.

Sade. *vers.* 18.
 Sed nunquid ista merui?
 Et merui majora:
 Dei legem de serui
 Et Prophetarum ora,
 Meam rea malitiam
 Agnosco perpetrata,

Et Domini iustitiam
 Me sote irritata m.
 80.

Ad justam iracundiam
Os Dei provocavi!
 Os stillans mel, ambrosiam,
 Nectar, amaricavi!
 Caelsti rore melleum
 Et svaivitate plenum
 Laesi, propinans felleum
 Absynthii venenum.

81.

Vos Universi populi!
 Vos alloquor: *audite*
 Onus mei piaculi
 Vos, obsecro, lenite!
Videte quo discrucior
Meum, mites, dolorem.
Videte, num crudelior
 Sit, quem fero furorem.

82.

Heu mihi! meae Virgines
 Captivae abierunt,
 Hostesque, meos juvenes
 Constrictos abduxerunt,
 In compedes, in vincula,
 In turpem famulatum
 In carcerum ergastula,
 In durum mancipatum.

83.

Coph. *vers.* 19.
 Tantas inter angustias
 Ab hostibus obfessa,

Y 3

Expe-

Expetii suppetias
 Vi bellica oppressa,
 Amicos in auxilium
 Vicinos advocavi,
 Nec opem nec consilium
 Decepta impetravi.

84.

Senes meorum Urbium
 Iustitiæ Zelotes
 Sacrorum Patres cultuum
 Legumque Sacerdotes,
 Summa inter pericula
 Grandes adversitates,
 Asyla, & oracula
 Inter necessitates.

85.

Captivi sunt in Urbibus
 Infamiter prostrati,
 Crudeliter ab hostibus
 Ingressis trucidati,
Consumpti sunt inedia,
 Cùm panem quaesierunt,
 Et præ victus inopia
 Infandum perierunt.

86.

Histribulor tortoribus,
 Has fero feritates:
 His angor oppressoribus,
 Has gemo vastitates:
 Ast Tu misertus Domine
 Afflictam intueere,

Meique, in discrimine
 Tam gravi miserece.

87.

Me Tui vultus lumine
 Compatiens dignare,
 Et modico lenimine
 Luctu plenam solare.
 Te moveat calamitas,
 Plagarum multitudo,
 Tua me salvet Bonitas,
 Tua me mansuetudo.

88.

Venter meus, & viscera
 Turbata sunt dolore;
 Ceu venenato vipera
 Hæc corrosisset ore;
 Et ut aquæ ferociunt,
 Turbatæ provolvuntur,
 In me sic cuncta sæviunt,
 Turbantur, & solvantur.

89.

Vt procellosis volvitur
 Concussum mare ventis,
 Fluctuque fluctus pellitur
 Aestu Ponti furentis,
 Navis jactata tollitur,
 Maloque nubes ferit,
 Sic meum cor subvertitur
 Et in seiplo perit.

90.

Sua charybdis mentibus
 Est his rupes Scyllæa,

Misum cor his aestibus,
Hauritur & Malea,
Arbetur tempestatibus
Atrocibus angorum,
Orruitur vorticibus
Dolorum internorum.

91.

Argitibus his innatat
Amaroluctus falo,
Intricatus palpirat
Perdicionis malo;
Falo, quo terribilius
Non potest irrogari,
Quia occidit gladius,
Domi Mors cade pari.

92.

Schin. vers. 21.
Arditi mei gemitus,
Arditi & singultus,
Sunt oris fremitus
Et vidualis cultus,
Sic cordis contritio,
Et sudor agonalis,
Sic mentis confusio,
Et vultus mortualis.

93.

Nemo qui lapsam erigat,
Nemo qui moestam levet,
Nemo qui flentem corrigit,
Et perituram servet,
Inimici solam deserunt,
Et inimici rident,

Popismis me afficiunt,
Et in me dente strident.

94.

Gaudent in meis luctibus
Videntes lacrimantem,
Exultant in doloribus,
Premuntque deprecantem,
Improperant supplicia
A Te Deus inflicta,
Et oggerunt convitia
Adduntque maledicta.

95.

Tuam paternam ferulam
In me justè vibratam,
Mihivertunt in fabulam
Et exprobrant illatam,
Effutiant injurias,
Et execrationes,
Vomuntque contumelias,
Et imprecationes.

96.

Post tot vicissitudines,
Post tot adversitates,
Post tot amaritudines,
Post tot acerbitates,
Inter rerum discrimina,
Tot inter tempestates,
Tot inter belli fulmina
Vitæ calamitates.

97.

Adduces rursus auream
Lucis serenitatem
Jubar-

Jubárque solis, roseam
 Vultús amcenitatem,
Adduces diem gratia
Et consolationis,
 Et pristinae lætitiæ
 Et Gubernationis:

98.

Tunc Babylonis gloriam
 Fastúmque insolentem,
 Et improbam victoriam
 Cædémque innocentem,
 Ægyptiam superbiam
 Cyrus humiliabit,
 Idumis & potentiam
 Roburque dissipabit.

99.

Arma, currus, & equites,
 Acervos spoliorum,
 Hastarios, & pedites,
 Et fructus præliorum,
 Enses Medorum demetent,
 Acinaces Persarum,
 Rapinas lectas colligent
 Prædas Provinciarum.

100.

Hi surgent iusti vindices
 Mearum lacrimarum,
 Ultores hi & iudices
 Graves injuriarum,
 Hic de tristi eripient
 Vincetam captivitate,

Et exulem afficient
 Primæva libertate.

101.

Lux orietur tristibus,
 Diésque Genialis,
 Sed eadem lux hostibus
 Meis exitialis,
 Chaldæis lamentabilis
 Dies vastationis,
 Et miseranda flebilis
 Lux demolitionis.

102.

Reddetur pro tyrannide
 Par hostibus tyrannide
 Versaque ephemeride
 Et revolutis annis,
 In hos revertent tempora
 Quibus afflictus fui,
 Ferentque capti onera,
 Sub quibus pressa fui.

103.

Dies optati venient
 Paratae ultionis,
 Iustæque pœnam sentient
 Maturam talionis,
 Mihique pares, foris
 Æqualibus plectentur
 Et paribus injuriis
 Vastati consumentur.

104. Tunc

104.

Thau. vers. 22.

*Omne Te coram iudice
Malum ingrediatur.*

Tuóque scriptum eodice
Palàm aperiatur,
Culpæ, pœnæque pateat
Eorum omne scelus,
Tuúsque tantas censeat,
Plectátque noxas Zelus,

105.

Fac Domine considera
Tot indices malorum!
Iustáque lance pondera
Malitias illorum,
In me summis injuriis
Protervè perpetratas,
Et additis opprobriis
Crudeliter illatas.

106.

Effusum Deus sanguinem
Fac vindica tuorum,
Et parem mitte grandinem
In verticem eorum,

Ejaculare fulmina
In me quondam vibrata,
Pœnæque pari crimina
Luant mihi illata.

107.

Sic par *vindemiatio*
Reos examinabit,
Et æqua *racematio*
Prædantes decimabit,
Sic quæ Tua iustitia
In me nuper damnavit,
Tua quoque sententia
In hoste castigabit.

108.

Audi Deus suspiria!
Anhelitus gementis!
Exaudi desideria
Immaniter dolentis,
Mœrore cor affigitur,
Et mens angustiatur,
Doloribus consumitur,
Et pœnè enecatur.

CAPUT SECUNDUM. SYNOPSIS CAPITIS.

Est híc secundum alphabetum carminis lugubris,
quo rursus Ieremias plangit, non tam regni Iu-
daici, quam Urbis Hierosolymæ, & templi incen-

Y 5 diurn

dium & everfionem per Chaldaeos, præfertim verò
 fricat priftinum ejus splendorem & gloriam, qui
 excidium planè obfcuratus, attritus & extincus
 Ita Euleb, Rupert: Hugo, Lyran.

1.

Aleph. *verf. 1.*

H^{En quomodo caligine}
 Obtexit in furore,
 Sublato folis lumine,
 Et fiderum splendore,
 Deus *Sionis Filiam*,
 Et tenebris velavit,
 Omnémque tantæ gloriam
 Lucis obnubilavit?

2.

De fummo cæli culmine
 Regalis dignitatis
 Orbatam omni numine
 Auguftæ poteftatis,
 Præcipitavit inclytam
 De Ifraël Reginam,
 Allidens terræ fubditam
 Regnorum Heroïnam.

3.

Nil hîc priorum profuit
 Elenchus gratiarum,
 Nec victimarum habuit
 Ponderus præteritarum,

Magnorum neque fanctiorum
 Mira Patriarcharum,
 Tantorum nec authoritas
 Illuftris Prophetarum.

4.

Urbis magnificentia
 Nihil divinæ menti,
 Nec Templi reverentia
 Nec Arca Testamenti,
 (Scabellum fuppeditantium
 Quæ funt pedum tuorum)
 Minas, & fubfequentium
 Plagas fregit furorum.

5.

Beth. verf. 2.
 Non recordatus omnium,
 Quæ fecerat, bonorum,
 Non innumerabilium,
 Quæ præftitit, donorum,
 Sed hanc implacabiliter
 Deus præcipitavit,
 Et irremiffibiliter
 Damnatam caftigavit.

6.

Durus mifericordiæ,
 Surdus audire preces,

Furore

furorē iracundiæ
In sævas pronus neces.
Exosus quidquid habuis
Iacob delitiosum,
Et omne pulerum arguit
Sprevitque speciosum.

7.

Agustum, delectabile
Amabile decore
Sed, celi execrabile
Destruxit in furore,
Robustæ, fuda Virginis
Captæ munitiones.
Effusi factæ sanguinis
Sunt devastationes.

8.

Deiecit angustalia
Et tristega domorum,
Iarmorea Palatia
Anterides murorum,
Castella, moles turrium,
Loricæ devastavit,
Sepimenta Urbium
Æquata solo stravit.

9.

Regnum, & regni Principes
Prostratos jugulavit.
Et sacros Templo antistites
Ejectos profanavit,
Et sanctas, Gentium
Rapinis expilavit,

Et hostium furentium
Flagello subjugavit.

10.

Ghimel, *vers.* 3.

Robur, & fortitudinem,
potentiam, Virtutem,
Confregit magnitudinem,
Confudit juventutem,
Ingenium, Potentiam,
Judicium ademit,
In iræ vehementia
Consilia diremit.

11.

Hæc *Israelis cornua*
(Regni felicitatem
Talenta æris annua,
Opum immensitatem,
Superbam arrogantiam
Summo gravem tumore,
Et morum insolentiam)
Suo stravit furore.

12.

Non, ut prius, exhibuit
Se hosti formidandum,
Dextram, nec vires tribuit
Ad fortiter bellandum,
Ne jactabunda diceret
Ut veni, vidi, vici,
Sed victa tremens fugeret
A vultu inimici.

13. *Auct.*

13.

*Avertit in contraria
Et dexteram retrorsum,
Inter & adversaria
Non faciam, sed dorsum,
Ostendit, persequentibus
Vultus amœnitatem,
Et Eam deprædantibus
Dedit prosperitatem.*

14.

*Zelus illius suscitavit
iustitiæ favillas,
Et in Jacob præcipit
Exitij scintillas,
Et ignem purgatorium
Ut flamma devorantis,
Ipsùmque sanctuarium
In gyro devastantis.*

15.

Daleth. vers. 4.

*Sagittis, arcu, pharetrâ,
Nervo, ferro armatus,
Spirans irarum fulgetra
Vultu mortem minatus,
Caput indutus Galeam
Firmam pectus loricam,
Accinctus latus frameam
Et Martialem sicam.*

16.

*Ut inimicus irruens
Arcum suum totendit,*

*Firmùmque, dextram extendit
Ad jaculum extendit,
Et quasi hostis spicula
Nervo emissa sparfit,
Et in mea pericula,
Exasperatus arsit.*

17.

*In cædes, & in funera
Patrandæ comparatur.
Ipsa Sionis viscera
Est ferro percrutata,
Nullis a fufis precibus,
Nec lacrimis placanda,
Ut abstineret necibus
Parcendo exoranda.*

18.

*Quidquid Sionis Filia
Dives aut speciosum,
Inter sua Cimelia
Gemmâsque pretiosum,
Quid quid in tabernaculo
Servârat thesaurorum,
Hoc cecidit sub capulo
Furentium armorum.*

19.

*Effugit nil acinacem
Arcumque fulminantem,
Plagam tulit multiplicem
Dextramque funeralem,
Immisit velut igneos
Irae suæ serpentes,*

Sulphur-

phureos, & piceos
Supplicij torrentes.

20.

He. vers. 5.

Petris personam exiit
Et faciem amici,
Severi vultum induit
Et frontem inimici,
Nullam vibrabant lumina
Mentis serenitatem,
Sed fulgura & fulmina,
Cordisque tempestatem.

21.

Bella, quasi hostilia
Furores & rapinas,
Spirabant supercilia
Excidia, ruinas,
Precipitavit omnia,
Quæ Israël exstruxit,
Et dissipavit mania
Quæ funditus destruxit.

22.

Missionum robora
Illius dissipavit,
Palatiorum decora
Solo coadæquavit,
Substructiones diruit
Labore portentosas,
Molésque, quæ intumuit,
Splendore fastuosas.

23.

Juda replevit Filiam
Plagis humiliatam,
Ademit ejus gloriam
Probris humiliatam,
Juda replevit Filium
Flagris humiliatum.
Hostique fecit spodium
Jugo humiliatum.

24.

Vau. vers. 6.

Nec stetit iræ Domini
In plagis his vindicta,
Nec æquilibris crimini
Pœna justo inflictæ,
Accessit huic calamitas
Major calamitati,
Immaniôrque vastitas
Priori vastitati.

25.

Cùm feriis septembribus
Fruges hortis leguntur,
Vindemius Octobribus
Dulces uvæ carpuntur,
Tunc sua tabernacula
Custodes vinearum,
Structâque diverticula
Tollunt vigiliarum.

26.

Sic suum viridarium
Hortumque dissipavit,

Quasi

Quasi vile tentorium
 Diriciens prostravit,
Suumque Tabernaculum
 In devastationem,
 Dedit, & *habitaculum*
 Quasi papilionem.

27.

Formosa Templi facies
 Ut Tempegratarum,
 Horti caelestis species
 Plantarum divinarum,
 Dei praesentis gloria
 Ut sole illustratum,
 Oraculorum copia
 Ut pluviis rigatum.

28.

Quod instar horti floribus
 Caelestibus fragrabit,
 Mixtoque flore, fructibus
 Uberrim abundabat,
 Exterminatis frondibus,
 Arboribusque fractis,
 (Proscriptis Sacerdotibus
 Pulsis, & vi abactis.)

29.

Lapsa circum maceria
 Et sepe dissipata,
 Dissecnit plantaria
 Fundo eradicata,
 Hortumque fecit omnibus
 Expositum rapinis,

* Jerem. 4, v. 4.

Et pascualem moribus
 Et ventribus ferinis.

30.

Horti sui Tentorium
 Vastavit in saxetum,
 Et nobile pomarium
 In triste senticetum,
 Ubi luxuriantia
 Floruerant Palmeta,
 Nunc horrent pullulanti
 Vepreta & junceta.

31.

Sic Dei *Habitaculum*
 (Hortus deliciarum)
 Et *Templi Tabernaculum*
 (Caelestium gazarum)
 Disparuit & periit
 Divina ultione,
 Et tumulatus transit
 Cultus oblivione.

32.

Jam altum est silentium
 Sion Festivitatis,
 Jam Sabbati justitium
 Primaeque sanctitatis,
 Jam via tristem lacrimantem
 Lugentis vastitatem,
 Et quod non quod veniant
 Sint, ad solemnitatem.

33.

Nam dedit in opprobrium
 Et indignationem,

Punctis in improprium
Et trepidationem
Pulso furore Dominus
Regem & sacerdotem,
Ob Abavorum facinus,
Avum, Patrem, nepotem.

34.

Zain. *vers.* 7.

Caere sum repulit
In indignatione,
Regem ab eo sustulit
Abominatione,
Nec cædi passus hostias,
Nec thura adoleri.
Nec pecudum primitias
Nec fructuum offerri.

35.

Pro benedictionibus
Successit maledictum,
In iustificationibus
Propudium inflictum,
In desiderabilibus
Congeries malorum,
Quondamque mirabilibus
Catastæ Barbarorum.

36.

Fortium manus tradidit
Fortes turres murorum
Turritorum perdidit
Arces palatiorum
Domitâ prædantium
Feroçiâ prostratas,

Ferroque sævientium
Ignæque cineratas.

37.

Ad sacerdotum funera
Triumphos cecinere,
Intérque Templi rudera
Victorias plausere,
Ubi Chelys & cythara
Laudes canebat Deo.
Nunc sonat tarantara
Profano in Odæo.

38.

Nunc raucùm strepunt tym-
pana
Et clangor lituorum,
Ubi cantus & organa
Et Chori musicorum,
Et vox Numen laudantium
Lusit Psalteriorum,
Ibi clangit lætantium
Celusma Chaldæorum.

39.

Heth. *vers.* 8.

Iustum manet iudicium
Divinæ æquitatis,
De reis ut supplicium
Sumat iniquitatis,
Maturis sic consiliis
Sat diu ponderatum.
Ut ultimis excidiis
Plectatur, iudicatum,

40. Sic

40.

Sic iudicatum : *Filia*
Sion murum vastare :
Vastatum (ut quisquilæ
Verruntur) dissipare ;
Et hinc *suum funiculum,*
Tendit, in sentinam
Quasi ad perpendicularum
In ultimam ruinam.

41.

Radicitus evertere
Stat fixum , firmum,ratum,
Non dexterum avertere,
Donec sit consummatum,
Latâ semel sententiâ
Quod statuit perire,
Quam nulla pœnitentiâ
Sit potens impedire.

42.

Decreto suo institit
Prece nulla mutando,
Nec ab incepto destitit
In finem terminando,
Nec manus stitit operam
A demolitione,
Nec semel jactam tesseram
Ab hac perditione.

43.

Tremendum hoc exitium
Casumque funeralem,
Et Solymæ excidium
Pyramidum e sepulcralem

Lugent antemuralia

Excisa mœniorum,
Et irreparabilia
Tecta palatiorum,

44.

Augusta gemunt opera
Flammis incinerata,
Congesta plangunt rudes
Et marmora prostrata,
Manes confusis vocibus
Fractos edunt clamores
Et cladibus atrocibus
Accumulant dolores.

45.

Terh. vers. 9.
Murosum cadaveribus
Non pepercere hostes,
Magnificos ruderibus
Sepeliere postes,
Artis miræ frontalia
Portarum corrûere,
Et sumptibus regalia
Collapsa periere.

46

Vestis illius ferrei
In scobem sunt contriti
Et Cardines chalybei
In cinerem molliti,
Ære rigentes obices
Convulsi & contracti
Et propylæi fornices
In pulverem redacti

47

47.

olva, seræ, repagula
Rupta hypothyrorum, (a)
zenea obstacula
Mastra hyperthyrorum, (b)
articuum vestibula

Et adytus sacrorum,
mania sunt pabula
Facta incendiorum.

48.

omnis Regem & Principes
Ejus trucidavere,
veluti arietes
Caesos immolavere:
et ipsa sancta perijt
Labrique mandatorum.
Magistratos corruit
Defensor præceptorum.

49.

in legibus Oracula
Mutescunt Prophetarum,
eterum miracula
æspirant gratiarum:
sunt Vates cælestium
verborum Audientes,
Dei mirabilium
ant amplius Videntes.

50.

Jod. vers. 10.
quos Sion Filia
aspexit ut parentes,

Quorum cana consilia
Et linguas sapientes,
Suscepit ut oracula
Cælo loquente data,
Mæroris sunt spectacula
Et Fana profanata.

51.

Senes, nuper in pulpitis
Et exedris docentes,
In compitis, & adytis
Sacrorum eloquentes
Hac tristi rerum facie
Attoniti sederunt
In terra, fracti macie
Muti conticuerunt.

52.

Caput conspersis cinere
Gementes ploravere,
Accincti corpus vellere
Cilicino, luxere,
Pulsantes pugnis pectora
Impactis, gemere,
Induti sacco, corpora
In humum abjecere.

53.

Et Virgines Jerusalem
Superbo comptæ cultu,
Præferentes nobilem
Formoso frontem vultu,
Byssu, coccòque splendidæ
Auròque cincinnatæ,
Z Squalore

47. Val. Vitruv. Linaen. (b Vitruv. superliminare,

Squalore lugent luridæ
In terram inclinata.

54.

Caph. vers. II.
Quid ultra querar misera?
Quid gemam derelicta?
Sunt conturbata viscera
Ab hostibus afflicta,
Vi lacrimarum oculi
Mei jam defecerunt,
Et instar siccis copuli
Fracti exaruerunt.

55.

Cor flaccidum contabuit
Vigore destitutum,
Angustiatum tremuit
Pavore involutum,
Effusus est fons sanguinis
Fecur terra allisum,
Et dissolutum fluminis
Instar fluxit divisum.

56.

Formidinis angustiae
Eliciant sudorem,
Tyrannidis saevitiae
Exterminant cruorem,
Quocumque verto lumina
Gregem cerno malorum,
Et integra examina
Pavorum & dolorum.

57.

Hinc Filiarum Populi
Super contritione,
Horrendi mens spectacula
Concutitur agone,
Tristem videns tragediam
In oppidi plateis,
Et *Parvulus* in ediam
Imponi Solymæis.

58.

Natos panis occumbent
Inopiâ fementes,
Exanimésque cadere
Ad ubera lactentes.
In mille partes ilia
Pectusque non rumpitur
Materna cum auxilia
His ferre denegatur.

59.

Lamed. vers. II.
Ut agni matrum ubera
Balantes concupiscunt
Per prata & per nemora
Vagantes ingemiscunt;
Sic pane sueti vivere
Vino, Nati, potant,
Dixerunt: Mater! bibere
Da, pane satiari.

60.

Ubi, ubi est tritici
Et pollinis medullæ

Ubi meri Engaddici
Obba, diota, trulla?
Quis det de Uva Cypria
Languentibus liquorem?
Aut vinea de patria
Pampineum humorem?

61.

Fame, velot carnifice
Infandum perierunt,
Aut hostium acinace
Occisi ceciderunt,
Cum debiles corruerent
Ceu ferro vulnerati,
Et in plateis caderent
Urbs, fame necati.

62.

Cum exhalarent animas
In sinibus parentum,
Ad redimendas victimas
Mortis, nec sat argentum,
Nec auri vis sufficerent,
Nec copia frumenti,
Sed aridi deficerent
Defectu alimenti.

63.

Mem. vers. 13.
In hac vitæ tristitia
Ah! cui te comparabo?
In hac mortis angustia
Cui te assimilabo?

O Filia Ierusalem
Dic, Cui te exaquo?
Tui, mœrore, similem
Ubi investigabo?

64.

Tua clades est grandior (c)
Clade Ægyptiorum,
Tua strages crudelior (d)
Strage Chananæorum,
Tuus luctus immanior (e)
Luctu Philistinorum,
Tuus dolor fœstior (f)
Dolore Hebræorum.

65.

Parem calamitatibus
Catastrophem malorum,
Mundus sub nullis Regibus
Conspexit Judæorum,
Nullus unquam ferociit
Crudelius tyrannus
In Te, Tuosque sæviit
Ut barbara hæc manus!

66.

Sed quæ feram solatia
O Virgo Sionæa?
In hac Tibi angustia
Sub framea Chaldæa?
Ah non est Sion Filia,
Non est tibi secunda

Z z

Quæ

(c) Sub Moyse Exod. 14. (d) Sub Josue cap. 7. (e) Sub Davide
(f) Sub Hei.

Quæ ferat, quæ *tu, talia
* passa
Pari natans in unda ?

67.

Profundo maris gurgiti
Immaniter extenso,
Magno aquarum Hospiti
Et Barathro immenso,
Si quales cumque fluminum
Torretes comparentur,
Stillantes scaturiginum
Guttæ mari addentur.

68.

Omnis aquarum copia
Oceano glutitur,
Et adhuc, celi inopiâ
Laboret, plus hauritur,
Sic tua, si cum cæteris
Mala, malis æquentur
Est, velut fundo æquoris
Sirivi copulentur.

69.

Ut nullis Pontus terminis
Se patitur teneri,
Nec ullis terræ machinis
Aggestis coërceri,
Quin cataractæ fluctibus
Et aggeres run pantur,
Motisque tempestatibus
Moles ruptæ sternantur.

70.

Sic nulla consolatio
Tuos æstus doloris,

Nec ulla delectatio
Angustias mœroris,
Nec fletus vehementiam
Consultæ rationes,
Nec Inctus impotentiam
Sistent dissuasiones.

71.

Quot æquor tumet fluctibus
Procellis quot crispatur
In Saxa quot insultibus
Impactum dissipatur,
Quot horridum turbinibus
Guttas ejaculatur,
Tot tua mens gemitibus
Curisque laceratur.

72.

Amarum mare gustui
Adversum naviganti,
Humano grave potui
Orisque nauseanti,
Sic tua est contritio
Acerbo plena sale,
Et animi afflictio
Amara plena felle,

73.

Prægnans mare periculis
Latentium saxorum,
Fractis infame tabulis
Nautarum naufragorum
Et tu Charybdi mergeris
Abylo absorberis,

Tuæ Scyllæ allideris,
Naufragioque peris.

74.

Sali vicissitudines,
Aure varietates,
Quot tempestatum turbines
Et mutabilitates:
Tot & sollicitudines,
Tot tui sunt angores,
Tot sunt amaritudines,
Tot cordis amarores.

75.

Nun. *vers.* 14.

Sed mala super omnia
Omnes calamitates,
Delata es per somnia
Et fictas veritates
Tuorum, qui iactaverant
Prophetas se Videntes,
Et stultis te deluserant
Fabellis, mentientes.

76.

Decepta blandiloquiis
Es Pseudo. Prophetarum,
Et floridis mendaciis
Fictarum Fortunarum:
Qui, cum deberent aspera
Et horrida minari,
Hi præsumpserunt prospera
Tibi vaticinari.

77.

Te assentationibus
Seductam delusere,
Et adulationibus
Dolosè fefellere;
Infames turpitudines
Et scelera celabant,
Et morum ægritudines
Molli manu palpabant.

78.

Ut te ad *pœnitentiam*
Sanabilem *vocarent,*
Par erat: & licentiam
Noxarum castigarent,
Suaderent pro flagitiis
Tam grandibus lugere,
In faccis, & ciliciis,
Et cinere dolere.

79.

Notho *viderunt* omne
Tuas assumptiones,
Et cecinerunt carmine
Falso refectiones,
Et Numinis iudicium
Irati, in te latum,
Mentiti sunt in hostium
Excidium paratum.

80.

Cælo strictos acinaces
Et Virgas, & Cometas,
Ferali flammâ vindices,
Facies Judæis lætas,

Z 3

Chal-

Chaldæis formidabiles
Astris descriptas minas,
Cantabant, & terribiles
Illorum in ruinas.

81.

Fucata vatum sanctitas
Hypocrisis velata,
Et Solymæ perversitas
In malis obstinata,
Tandem serò cælestium
Iras in se vibrari,
Signisque tot excidium
Sensit suum patrari,

82.

Jam fera pœnitundine
Tuam deploras sortem,
Versoque rerum ordine
Præsentem luges mortem,
Exspoliata omnibus
In prædam te cessisse,
In servitutem hostibus
Captivam abiisse.

83

Samech, *vers.* 15.

Relictam te ab omnibus
Solam deseruerunt,
Quin transeuntes manibus
Infamiter plauserunt,
Te super, viâ publicâ
Contemptim iridentes,

Sannis, joca sarcastica
Et fibilos addentes.

84.

Ubi illa mirabilis
Et Regia majestas;
Ubi est formidabilis
Dominij potestas?
Ubi magnificentia
Augustæ dignitatis?
Ubi est reverentia
Tantæ authoritatis?

85.

Honor it in ludibrium.
Majestas in contemptum
Laus tua in opprobrium,
Potestas in figmentum,
Tibi pinunt ciconiam
Adverso stultam vultu,
Adduntque ignominiam
Ridiculo singultu.

86.

Uncis indulgent naribus
Popismis insultantes,
Convitiis & lusibus
Afflictam objurgantes,
Moventes super Filiam
Jerusalem cervicem,
Excutientestibiam
Plantamque contempti-
cem.

87. Ad

87.

Ad fictam condolentiam
Composito horrore,
In gloriam Potentiam
Mirantur cum stupore,
*Dicentes: Hæcne Civitas
Est illa Solymæa?
Hæc illa est felicitas
Et dignitas Hebræa?*

88.

*Hæc illa Princeps Gentium
Perfectæ Urbis decoris?
Orbis illa delirium,
Etcircus * est Honoris?
* curia*
Hæc Universæ gaudium
Terræque est voluptas?
Hoc Numinis Palladium
Hæc Templi est venustas?

89.

Phe. vers. 16.
Sic illudebant ludicra
Commiseratione,
Et refricabant tetrica
Commemoratione,
Felicitatis aureum
Vitæ prioris statum,
Improperantes ferreum
Captivæ famulatum,

90

O Solyma! non Solyma!
Ab Orbe toto culta!

Nunc Urbium miserrima
Deluderis ut stulta!
Tuis jocus es hostibus,
Qui bestiarum more,
Exertis in te dentibus
Pandóque furunt ore.

91.

Passis in te hiatibus
Ceu in te ruituri,
Et explicatis rictibus
Morsam devoraturi;
Non impares Leonibus
Lupis, Ursis, pantheris,
Famelicisque canibus
Fremunt, furúntque, fe-
ris.

92.

Instar draconum fistulant
Venenum exhalantes,
Serpentum more *sibitant*
Mortem linguis minantes;
Dicentes: devoravimus
Parte defensos nulla,
Eósque degulavimus
Cum ossium medulla.

93.

Tandem dies vindicibus
Fauftissimus illoxit,
Qui armis nos victricibus
In Urbem hanc induxit,
Quo belli indulgentiâ
Conceditur victori,

Z 4

Hostili

Hostili prolicentia
Litare, jus Furori.

94.

Quem pridem *expectavimus*
Invenimus, videmus,
Crebris votis optavimus
Optatum obtinemus:
Omnipulsa formidine
Fas insultare victis,
Et mentis pro libidine
Incumbere vindictis.

95.

Tot Regum patrimonia,
Opes, thesauri, centus,
Sunt militum stipendia
Et nervus, his impensus,
Tributa, vectigalia,
Dotes Provinciarum
Prædantium sunt spolia,
Et gaza rapinarum,

96.

Ain. *vers.* 17.

Hæc pridem in Consiliis
Cælestibus secreta,
Deique in judiciis
Sancita, & decreta,
Et quæ à longis sæculis
In hoc tempus prævisa,
Sunt tandem pro piaculis
Noctentium decisa,

97.

Hæc quæ minatus fuerat
Loquendo per Propædas
Et firmiter statuerat,
Has fixit minis metæ,
Et quas pœnas in vitia
Sanciverat venturas,
Hæc intulit supplicia
In Urbes perituras.

98.

Quæ cogitavit Dominus
Hæc fecit & completus
Sermonis ejus terminus
Hic tandem conquisivit
Et quæ olim præceperat
Antiquis à diebus,
Hæc serò expediverat
Succisis *spesibus, rebus.*

99.

Paternæ spes Clementiæ
In pœnam commutatæ
Res venia, spes gratia
Oblivioni data:
Quos obstinavit perdere,
Prædonibus objecit,
Quibusque non ignoscere
Per hostes interfecit.

100.

Omne vivens, aut perit
Et gladio peremit,

Aut mancipatum vendidit
Et mango vinctum emit :
Castella cæmentaria
Vis bellica prostravit,
Iulæa, & sacraria
Vis flammæ cineravit,

101.

Ubi urbes & oppida
Pagi, vici, steterunt,
Palatiæque splendida
Horti que floruerunt,
Nunc horrida sunt rudera,
Sepulera Civitatum,
Et ædium cadavera
Acervi vastitatum.

102.

Artificum miracula
Eversa corruerunt,
Flammarum facta pabula
In fumos abierunt.
Nunc meræ solitudines
Judæa devastata,
Mortisque sunt imagines
Deserta desolata.

103.

Regalia solaria
Sunt densa fenticeta,
Apparum seminaria,
Et aspera vepreta,
Horti & viridaria
Amara saliceta,

Honoris cæmeteria
Funeribus repleta,

104.

Non est amicus condolens
Tuam deplorans sortem,
Quin hostis tuam insolens
Latatur super mortem,
Nam *Deus cornu hostium*
Tuorum exaltavit,
Grandemque fastum fascium
Tuorum subjugavit.

105.

Sade. vers. 18.

Tot malis & miseriis
Plagisque tot oppressi,
Seris licet suspiriis
In se rei regressi,
Super Sionis mania
Clamavit cor eorum
Ad Dominum, & nania
Audita miserorum.

106.

Tunc Filia Jerusalem
Agnosce reatus,
Lestumque lamentabilem,
Et graves ejulatus,
Super murorum rudera
Immaniter ciere,
Sparsaque super marmora
Urbis vastatæ flere.

Z 5

107. De-

107.
 Deduc, O Sion Filia,
 Torrentem lacrimarum,
 Et contremiscant ilia
 Ad plagas ruinarum,
 Fac tua fiant lumina,
 Ut Salfas fundant undas,
 Duo doloris flumina,
 Quæ jugiter profundas,

108.
 Diebus da & noctibus,
 Da singulis momentis
 Soluta fræna luctibus
 Et improbis lamentis!
 Quantumcumque profuderis
 In sinum lacrimarum,
 Nunquam tamen sat dederis
 Aquarum debitarum.

109.
 Nulla tibi sit requies,
 Nec remora dolorum,
 Nunquam siccetur acies
 Tuorum oculorum,
 Pupilla tuis steribus
 Ærumnas eloquatur,
 Hac, & his interpretibus,
 Cordis vulnus noscatur.

110.
 Coph, vers. 19.
 Consurge, quæ in pulvere
 Iacebas Sordidata,

Cilicio & cinere
 Tuo mortificata,
 Consurge, Lauda Domini
 Fusa precatone,
 Culpam fatere criminosa
 Cordis contritione.

111.
 In nocte, in principio
 Lauda vigiliarum
 Numen, in æquilibrio
 Horarum diurnarum
 Tu vigilans, stertentibus
 Ora, somno sepultis
 Fufis incumbere precibus
 Pro muris demolitis.

112.
 Ante conspectum Numini
 Liquare in humores
 Effunde instar fluminis
 Soluti cordis rorem,
 Densa nubes in pluviam
 Tuorum oculorum,
 Pectus pande in spongia
 Liguorum profuloribus.

113.
 Manus tuas pro anima
 Tuorum Parvulorum
 Attolle, quos pro victima
 In fronte compitorum,
 Fames crudelis jugulat
 Inediâ cadentes.

Libithinæ immolat
Vix batos, morientes,

114.

Res. vers. 20.

Deus Clementiæ
Gentem tuam afflictam,
Confidera Justitiæ
Tux in nos vindictam.
Domine confidera
Plagas, quas intulisti,
In nostra spectâ vulnera.
Quæ reis infixisti.

115.

Quem in vindemia veris
Vide humiliatum,
Sub torculari presseris
Ut Uvam conculcatum,
Tantæ vix restant acini
Vindemiæ rejecti,
Aut ipsa, pauci pampini
De vinea collecti,

116.

Sic Solymæa vinea
Chaldæo vastatore
Et gloria pampinea
Hoc vindemiatore
Reducta est ad incitas
Tantæ Fortuna gentis,
Et populi felicitas
In tumulum ruentis.

117.

O inaudita feritas!
Nec bestiis agenda?
O barbara crudelitas!
O rabies horrenda!
Quæ unquam Gens, & Natio
Fuit, aut potest esse,
Quæ grandi ausit vitio
Suas proles comesse?

118.

Ergone omni tigride
Et lupis saviores
Sava cordistyrannide
Flagitiosiores,
Ut sua ventris pignora
Hebrææ matres erunt
Recondant inter viscera
Quæ vixdum pepererunt?

119.

Ergon' naturam exuent
Humanam genitrices?
Et bestiarum induent
Suarum peremptrices
Immani cæde prolium,
Quas flammis elixabunt,
In mensura palmarium
Et coctos manducabunt?

120.

Ergon' in sanctuario
Sacerdos occidetur?

In nu-

In Numinis Sacrario
Propheta perimetur?
 Nullane reverentia
 Loci, nec Dignitatis?
 Videntis nec praesentia
 Terret Divinitatis?

121.

Sin. *vers.* 21.

Nulli pepercit gladius,
 Nec lancea hostilis,
 Summus, Imus, & Medius,
 Dives, egenus, vilis,
 Marita, Virgo, Vidua,
 Senex, infans, puella,
 Eodem ferro caedua
 Aetas cadit tenella.

122.

In terra Silicernium
Et puer jacuerunt,
 Pro tecto sterquilinum
 Caenum, foris fuerunt,
Hi sunt amplexi stercorea
In croceis nutriti,
 Corpus bysso, & purpura
 Involvere assueti.

123.

Intaminatae Virgines
 Sub ense ceciderunt?
 Eodem ensis juvenes
 Mucrone perierunt,
 Vernas vitae delicias
 Hyems belli extinxit,

Aetatis & primitias
 Mortis gelu decorat

124.

In die iracundia
Tua interfecisti,
Furore inclementiae
 Oppressos percussisti,
 Nullam misericordiam
 In veniam movendos
 Nec noxae indulgentiam
 In gratiam flectendos

125.

Thau. *vers.* 22.

Caelesti in praetorio
 Thronoque majestatis
 Tui nutus imperio
 Jussuque voluntatis
 Ceu data hosti tesseram
Ad diem sanctitatis,
 Vocasti, & ad prospera
 Festa solemnitatis.

126.

Quasi tubis & tympanis
 Ad dies geniales
 Et lituis & organis
 Ad jubilos festales
Vicinos de circuitu
 Fecisti advolare,
 Et repentino ambitu
 Captum circumvallare

127.

127.

illa terribilis
Timoris & horrois,
illacrimabilis
Vindictæ & furoris,
incomparabilis
Qualem Mundus non vi-

dit,
heu ! lamentabilis
Qui Regnum tantum scidit.

128

solâ memoriâ
Attonitis tremendus,
effurâ & miserâ
Hostili formidandus,
illis satis scriptoribus,
Ut par est . exprimendus,
illis sat oratoribus
Ad pathos, describendus.

129.

in furoris Domini
in cladem destinatus,
regendus nemini
excidio paratus,
qui complevit calculos
ad criminum menuram,
premos addet scrupulos
ad iudicis centuram.

130.

tulit cladem Solymæ
Nuper tam fortunatæ,

Nunc Urbium miserrimæ
Afflictæ, captivatæ,
Exspoliatæ omnibus
Quæ quondam congrega-

vit,

Felix sub suis Regibus
Quos Patres adoravit.

131.

Ast nunc infelicissima,
Si unquam ULLA fuit,
De dignitate maxima
Inimè probri ruit,
Contemptim plantis hostium
Impactis conculcata,
Urbis sacra quondam, Gen-
tium
Idolis profanata.

132.

Secuta clades : jugula
Hebræa quam sensere,
Clades, quam nulla sæcua,
Nec Fasti meminere,
Clades, historiographus
Quam nullus exaravit,
Clades, quam Opistographus
Scriptam non annotavit.

133.

Chaldæis à militibus
Hostili ferro cincta,
Muris, vallis, & turribus
Aggeribusque vincta,

Ut nul-

Ut nullus exeuntibus
Egressus panderetur,
Nullus introeuntibus
Locus aperiretur.

134.

Ut ferae captæ cassibus
Indagine silvarum,
Aut pisces clausi retibus
Gurgitibus aquarum,
Aut volucres bitumine
Visci tenacitate,
Sic Urbs, belli munimine
Armorum densitate.

135.

Vi ferri, factus aditus
Portæque reseratae,
Mox irruit Exercitus:
Urbique captivatae,
Dat ferro leges, sanguine
Paraphrasi scribuntur:
Et Capita, acumine
Acinacis leguntur.

136.

Die solemnî victimæ,
Deo sacrificantur;
Pro hostiis nunc animæ
Meorum immolantur,
Vicem boum & ovium
In busta litatorum

Sunt cæsa membra Circa
Furori oblatorum.

137.

Non est ordo in cædibus
Nec modus, nec discrimen
Grande victis supplicibus
Est pepercisse, crimen
Discrimen hoc est unicum
Nulli discrimen esse,
Præceptum Hoc Chaldaicum
Non ullum superesse.

138.

Lustrator ignis expiat
Culpatae noxas gentis
Justitiæque nunciat
Mensuram metientis,
Divitiæ, superbiæ
Fomenta, subducuntur,
Luxus, lucra Luxuriæ
Rapinis corriguntur.

139.

Ferrum: quos educatos
Consumpsit educatos;
Idem: quos enutritos
Extinxit enutritos;
Hoc fuit Decretorium
Mea ruina Fatum,
Quod Dei Confessorium
Sic fecit consummatum.

CAPUT

CAPUT TERTIUM.

SYNOPSIS CAPITIS.

Primo, Olympiod: Paschas: Bonavent: putant Ieremiam ad litteram hoc capite loqui de Christo, & Christi Passione: Verum Ieremias luget hisce Threnis ad litteram sui temporis calamitatem; ergo tantum allegoricè luget Christi afflictiones & cruceas. Secundo Theodor; Raban: Hugo, S. Thomas, Lyran; Vatabl: putant hoc caput esse vocem populi, sive cujuslibet Iudai, vel Hierosolymis vel in Babylone lugentis communem cladem. Tertio & planissimè, ut verba sonant, Origen; Euseb; Rupert: & Vatabl; censent Ieremiam hic lugere suas calamitates, præsertim eas, quibus tempore obsidionis, à suis civibus afflictus fuit, Ieremiæ 20. & sequent. Hoc enim est, quod initio capitis ait: Ego vir videns paupertatem meam, & v. 13. Factus, ait, sum in derisum omni populo meo: unde & carcerem vinculaque sua plangit, v. 5-6. 7. 9. ac inedia & famem, v. 15. 16. 17. ac verbera & alapas, v. 3. 12. 13. Simul tamen in seipso repræsentat & luget afflictionem populi sui. Deinde v. 21. spem in Deum erigit, ostendendo utilitatem tribulationis. Quarto, v. 40. suos cives hortatur, ut convertantur ad Deum. Tandem v. 54. suas ærumnas & suorum civium plangendo, mala similia suis inimicis imprecatur. Sic Cornelius à Lapide in Ieremiam.

1. Aleph.

I.

Aleph. *vers.* 1.

Quæ secretorum conscii
 Prophetæ divinatorum
 Judiciorum nuncii
 Et testes Decretorum
 Vaticinati, impetu
 Divino entheati
 Carnis exuti spiritu,
 Jam Divis sociati:

2.

Quæ sacro plenus Numine
 Futura Isaias,
 Dióque ardens flamine
 Prædixit Sophonias:
 Hæc ego vaticinia
 Cerno verificata,
Ego Videns præsentia
 Prophetis demonstrata.

3.

Ego Vates communibus
 Cum Civium cohorte
Vir involutus cladibus
 Pari castigor Sorte,
Ego Vir videns, sentio
Meam calamitatem,
 Irámque virgæ vitio
 Condignam paupertatem.

4.

Sacro afflatus halitu
 Ezechiel canebat,

De Solymæ interitu

Edoctus Hæc monebit,
 Hic absens mali, claudens
 Vincetus in Babylone,
 Ast in me tota volvitur
 Clades vastatione.

5.

Aleph. *vers.* 2.

Experior, heu! nimium!
 Pars maxima malorum
 Nunc Urbis exterminium
 Et Civium meorum,
Minxit me in carcerem,
In tenebras adduxit,
 Cui nec per ruptum alicui
 Lux oculis illuxit.

6.

Aleph. *vers.* 3.

Non interruptim vapulo,
 Palmas impactas fero,
 Tetro clausus ergastulo
 Catenas vincetus gero,
Tantum die continuo
In me flagellom verberis
 Et verberare assiduo
Manum suam convertit,

7.

Beth. *vers.* 4.

Ærumnæ, robur corporis
 Carnemque consumpsit

Fames,

ames, plagæque funeris
Instar, me confecere,
causta pellis aruit
Us uter in pruina,
Color, calor, evanuit
Et ossium sagina,

8.

Beth. vers. 5.

Agro meo aggerem
Circum edificavit,
Et in profundum carcerem
Mersum præcipitavit,
Iroxit amaritudine,
Circumdedit labore,
Occlusit lassitudine,
Et felleo dolore.

9.

Beth. vers. 6.

profunda in voragine
Captivum collocavit,
horrida caligine
Me tenebrarum stravit,
sepultus ante funera
Quasi æternitatis
sturus antro tempora
Duris plectendus fati.

10.

Ghimel. vers. 7.

aptivo ne occasio
Liberior faveret,

Fugamque habitatio
Solutior suaderet,
Sepivit omnem tramitem,
Murumque excitavit,
Meumque nervo compedem
Majore aggravavit.

11.

Ghimel. vers. 8.

Nec aures meis precibus,
Nec aditus favebant,
Meis rimæ clamoribus
Nec minimæ patebant,
Orationem supplicis
Pro Populo exelüst,
Sed justæ pœnam Judicis
Deus questo obrulit.

12.

Ghimel. vers. 9.

Omnes vias, & aditus
Obstruxit, & ingressus,
Omnis ad me prohibitus
Forinsecus accessus,
Sectis arte lapidibus
Inquadrum fabricatis
Inclulit me, liminibus
Portisque obseratis.

13.

Daleth. vers. 10.

Silvestribus *insidians*
Ut prædis *Ursus* furit.

A a

Non

Non se cruore fatians
 Magis in cædes prurit,
Ut leo in absconditis
 Erumpit in arenam,
 Sic famâ, rebus perditis,
 Poscor in lanienam.

14.

Daleth, *vers.* 11.

Subvertit meas semitas,
 Quas fugæ apparabam,
 Et intereludit orbitas
 Quas clanculum quære-
 bam,
 Me quasi in mortario
 Confregit & contrivit,
 Et veluti cellario
 Clausum, antro sepivit.

15.

Daleth, *vers.* 12.

In me, ut teli terminum
Arcum suum tetendit,
 Nervumque arcus vinculum
 Dextrâ tractum extendit,
 Et me in signum jaculi
 Metamque designavit,
 Suique cannam spiculi
 Excussam evibravit.

16.

He, *vers.* 13.

Misit pharetra filias
 Patris arcus, sagittas,

Non in caput, nec tibias
 Nullo ferro munitas,
 Sed in renes, arundinis
 Gravissimo inflictu,
 Ad ima, velut fulminis
 Se penetravit ictu.

17.

He, *vers.* 14.

In risum omni populo
 Sum factus insultanti,
 Plebique meæ scandalo
 Probroque petulanti,
Toti sonabant cantibus
 Carminibusque dies,
 Nec à convitiantibus
 Afflicto data quies.

18.

He, *vers.* 15.

Spretum illusionibus
 Affectum maledictis,
Me amaritudinibus
 Replevit felle tinctis,
 Cibavit colocynthide,
Absynthio potavit,
 Et myrrhina promulside
 Potum inebriavit.

19.

Vau, *vers.* 16.

Per ordinem molentium
 Et numerum meorum

ina facta dentium
Edendo excussorum ,
am panibus immiscuit
Arenulas pistrinum,
me Oris mei corruit
Confractum molendinum.

20.

fame quid crudelius?
Magisque alienum?
tura violentius
Sævitiâque plenum?
Nullum quod animantium
In escam usurpavit,
cenam & in prandium
Mere cibavit.

21.

Vau. vers. 17.

es nulla, nullum gaudium,
Et animæ pax nulla,
me vitæ delitium
Evanuit ut bulla,
reteritorum omnium
oblitus sum bonorum,
memoriam, ut somnium
Excussit vis malorum.

22.

Vau. vers. 18

malis me prementibus
In caput hoc procusis,

Et veluti torrentibus
In unum me profusis,
Dixi: spes mea perit
Vitæ mox ritura,
Finis meus interit
Mortis brevi futura.

23.

Zain. vers. 19.

Quocumque in angustiis
Me verto, & revento,
Nulla spes est supplicii
Ab omnibus deserto:
Tu solus es, qui suscipis
Ad Te confugientes,
Nullósque, Deus, despicias
Et supplices & flentes.

24.

Memento quæso *Pauperis*,
Afflicti, desolati,
Et recordate sceleris
A meis perpetrati,
Fidem, & jus frangentibus
Infidis Solymitis,
Immanè sævientibus
In me Anathothitis.

25.

Sed & amaritudinis,
Absynthii, & fellis

A a z

Mo-

Memento, & formidinis
 Quam tuli fractus bellis,
 Una hausi amythide
 Fæces miseriarum,
 Propinante Tyrannide
 Diotam lacrimarum.

26.

Zain. vers. 20.

Meam, meique populi
 Dum penso vastitatem,
 Et hæcenus, quam pertuli
 Vitæ calamitatem,
 Instar ceræ, sub Syrio
 Mea mens colliquescit,
 Jugique sub suspirio
 Et fletibus tabescit.

27.

Zain. vers. 21.

Inter tot fustuaria
 Cùm memini plagarum,
 Et recolens memoriâ
 Elenchos ærumnarum,
 Resumo spem clementiæ,
 Fidemque gratiarum,
 Fructumque pœnitentiæ
 Justitium pœnarum.

28.

Heth. vers. 22.

Quòd non in terræ pulverem,
 De quo sumus compacti,

Orginisque cinerem,
 Nostræ fimus, redacti
 Hoc Tua miseratio,
 Hoc favor Bonitatis,
 Hoc meritæ placatio
 Fecit severitatis.

29.

Magna namque Clemens
 Iræ Tuæ medetur,
 Nec finit, ut justitiæ
 Ferro prædominetur
 Tua Misericordiâ
 Reo non defecerunt,
 Nec veniæ, nec gratiæ
 Precanti defuerunt.

30.

Heth. vers. 23.

Vita novi diluculo
 Primo mane ætatis,
 Tuo doctus oraculo
 Sidus Benignitatis,
 Novi hoc Tuo lumine
 Jam puer illustratus,
 Me tuò cùm es Numine
 Eligere dignatus.

31.

Quin novis quoque solibus
 Cælo diluculante
 Novis me beas dotibus
 Donisque, nil sperante,

20
 21

ornas beneficiis
Novis semper oblati,
prævenis me gratis
Gratis ingrato datis.

32.

semper & splendidi
Dias exoriuntur,
sereni, læti, roscidi,
Bonis fati volvuntur,
sola sol dignatur lumine
Planiciem terrarum,
in largo roris semine
Das manna gratiarum.

33.

Te tuti confidimus,
Tua non fallit fides,
Tu solus fidelissimus,
Qui miserando vides
peccatorum penitentiam,
Vitæ necessitates,
omnesque patientiam
inter adversitates.

34.

Heth, vers. 24.

Honores & divitias,
Quivolent, confectentur,
luxas mundi delicias
Et gaudia venentur,
omni solitudine
Rejecta, SOLUS DEUS

In mentis ægritudine
Est consolator meus,

35.

Hic mea est tranquillitas
In persecutione,
Hic mea est hæreditas
In devastatione,
Hic mea est jucunditas
In tribulatione,
Hic solus mea suavitas
In desolatione:

36.

Pars mea solus Dominus,
Et meum omne bonum,
Afflictionum terminus,
Solationum donum,
Merces in patientia,
Et præmium doloris,
Judex in Innocentia,
Testis mei mœroris. • la-
boris:

37.

Teth, vers. 25.

Tu summa, Deus Bonitas
In Tuos liberalis,
Tu animæ Tranquillitas,
Quies in cunctis malis,
Tu hos in Te sperantibus,
Salutis certitudo,
Tu meta Te quærentibus,
Vitæ Beatitudo.

A 23

83. Teth.

38.

Teth. vers. 26.

Bonum est cum silentio
 Salutem prestolari,
 Nulloque maleficio
 In questus excitari,
 Sed in mentis malacia
 Modestum expectare,
 Donec caelestis gratia
 Suum det. Salutare.

39.

Teth. vers. 27.

Bonum adolescentiae
 Dei jugum tulisse,
 Affectum non nequitiae
 In crimen deflexisse,
 Magnis calamitatibus
 Cervicem subiecisse,
 Et in adversitatibus,
 Impavidum stetisse.

40.

Iod. vers. 28.

Sedebit solitarius,
 Vir, mcestus & tacebit,
 Noxas, quas temerarius
 Commisit, flens dolebit,
 Agnosceret, quanti fuerit
 In Dominum peccasse,

Et quam ferò puduerit
 A Deo deviâsse.

41.

Sedebit Pœnitentiâ
 Afflictus & contritus,
 Tacebit affluentia
 Malorum appetitus,
 Nam prona plastro
 Iugoque colla stravit,
 Et chitellarum onera
 Super sese levavit.

42.

Iod. vers. 29.

In terræ ponet pulvere
 Os suum humi stratus,
 Præsumet nec erigere
 Vultum humiliarus,
 Agnoscens sui cineris
 Ortusque vilitatem,
 Ut vel sic sui sceleris
 Legat impuritatem.

43.

Iod. vers. 30.

Hac spe percutientibus
 Sponte dabit maxillas,
 Nudabit savientibus
 In se flagris axillas,
 Satur convitiantium
 Opprobriis affectus,

Cen foret convivantium
Lauitiis repletus.

44.

Caph. vers. 31.

Gaudebit in verberibus
His Patrem veneratus,
Durabit in doloribus
Excoctus & probatus,
Scit enim Patris ferulam
Ad mortem non ferire,
Non hostis esse tribulam
Volentem nos perire.

45.

Scit, quod non plectens sæ-
viat
Æternum, ut tyrannus,
Nec dignè noxis puniat
Irati Patris manus,
Castigans, cor non exuit,
Paternos nec amores,
Sed feriendo arguit
Nostros in se errores.

46.

Post hyemes, post nubila
Dirasque tempestates,
Dat rursus mentis iubilata,
Vultus serenitates,
Post luctus, questos, tædia,
Post imbres lacrimarum,
Dat oscula, dat gaudia,
Fontes deliciarum.

47.

Caph. vers. 32.

Licet frontem induerit
Severam caperatus,
Et crucibus terruerit,
Cædes, mortes, minatus,
*Secundum multitudinem
Misericordiarum*
Abjecit, memor, neminem
Suarum gratiarum.

48.

Caph. vers. 33.

Cui proprium est parcere,
Cui pronum misereri,
Invito reos plectere
Pœnisque exerceri,
Licet humiliaverit,
Dolens humiliavit,
Natos repudiaverit,
Gemens repudiavit.

49.

Non est pœna, ut perimat,
Sed consulat saluti,
Ægrorum non exanimat
Vulnus inflictum cuti,
Mitis & mollis medicus
Mortem accelerabit,
Galenicus aut Chymicus
Per vulnera sanabit.

50.

Lamed. vers. 34.

Non conteret sub pedibus
Et vincetos, & subiectos:

A a 4

Laurus

Laurus pressa ponderibus
 Ramos levat erectos,
 Ut roborentur fortiùs:
 Sic Uva torculari,
 Liquorem fundit dulciùs
 Cùm finit se calcari.

51.

Lamed. *vers.* 35.

Nulli negat iudicium
 Justitiæque lances,
 Nec legis patrocinium
 Condemnet ut veraces;
Declinat nec sententiam
 Justæ causæ faventem,
 Nec supplicii clementiam
Viro jus approbantem.

52.

Lamed. *vers.* 36.

Pervertat in iudicio
 Iniquo non auditum?
 Ut iudicantis vitio
 Jus fiat impeditum?
 Ruatque legis sanctitas
Et Dominus ignoret?
 Officiat iniquitas,
 Ut miser pressus ploret?

53.

Hæc voluntate Numinis
 Ceu facta, non iubente,

sed ut ignari fulminis
Annus consequenter
 Nam Arbitr Altissimi,
 Qui cunctos intuetur,
 Suos, iudex justissimus
 Ne pereant, tuetur.

54.

Mem. *vers.* 37.

Ferit: quis ausit dicere
Hæc Deo non iubente?
 Fortunâ sic accidere
 Fatôque sic regente?
Ferit: ferire simulans
 Ut consulat nocenti,
 Ut figat, ceu dissimulam
 Dolorem pœnitenti.

55.

Mem. *vers.* 38.

Cujus? nisi stultissimi
 Sensus, & vox dicentis
Ex ore quod Altissimi
 Mundi molem regentis
Adversa nec, nec prospera
 Mortalibus consententis
 Sed mala, bona, dextera
 Sinistra, casu dentur?

56.

Mem. *vers.* 39.

Quid ructat homo *murmura*
Vivens, accusans Fatum

Quid caelos, polos, sidera
In crimen perpetratum?
Quis Numinis clementiam
Ausit convitari?
Et imparem sententiam
Pro noxis irrogari?

57.

Nun. vers. 40.

Ad cotem conscientias
Ad limam affricari,
Exactæ intolerantias
Vitæ examinari,
Nostras vias & semitas
Oportet perscrutari,
Et Numinis ad orbitas
Errantes revocari.

58.

Nun. vers. 41.

Manus ad Deum supplices
Et corda sublevemus,
Hujus ad aram mancipes
Mentes sacrificemus,
Latebras conscientiae
Claufas examinemus,
Dignosque poenitentiae
Fructus multiplicemus.

59.

Nun. vers. 42.

Iniqua perpetravimus
In Tuam majestatem,

Sine fronte peccavimus
In Tuam Bonitatem,
Ad iram provocavimus
Culpatis formidandam,
Hinc frustra imploravimus
Opem, non impetrandam.

60.

Samech. vers. 43.

Cum furor exardesceret
In nos exacerbatus,
In plagas effervesceret
Ferire nos paratus,
Ne deprecantem cerneret,
Vultum operuisti,
Ne supplices admitteret,
Aures obsepivisti.

61.

Fixum fuit occidere,
Et fontes occidisti:
Nulli reorum parcere,
Et nulli pepercisti:
Litare nos justitiae
Statum, ratumque fuit,
Nostratis hinc malitiae
Sub ense causa ruit.

62.

Samech. vers. 44.

Te inter & nos, nubium
Velamen obduxisti,

A a 5

Eg

Et veluti tentorium
Te super occlusisti :
Clamantis *ne oratio*
Aures Tuas feriret,
Frustrata sic petitio
Suo fine , periret;

63.

Samech. *vers.* 45.
Ut menda de codicibus
Aut tabulis raduntur,
Aut arbores radicibus
Evulsis evertuntur :
In medio sic populi
Eradicationem
Me posuisti, scandali
Turpem *abjectionem.*

64.

Phe. *vers.* 46.
Me super, ora, grandibus
Hiatibus panderunt,
Et explicatis dentibus
Hostes me deriserunt;
Instar Leonum vulnera
Mortésque sunt minati,
In mea proni funera
Ut lupi acerbati.

65.

Phe. *vers.* 47.
Quid sancta vaticinia
Prophetis profuere ?

Hæc odii seminia
Mortésque genuere.
Hæc laqueos, hæc compedes
Hæc cippos peperere,
Hæc in cervicem chalybes
Metendam acuere.

66.

Phe. *vers.* 48.
Quid nisi scatarigines
Et fontes liquorum
Per mei vultus elices
Dedueam oculatorum ?
Contritione Filiae
Meæ gentis afflictus,
Ejusque contumelia
Doloribus attritus,

67.

Ain. *vers.* 49.
Vi sese provolventibus
Natus oculus fluentis,
Nec quidquam occultantibus
Dolorem conamentis,
Clausa cordis supplicia
Tacere imperitus,
Cui nec quies, nec otia
Nec vitæ appetitus.

68.

Ain. *vers.* 50.
Donec de cali culmine
Nos Dominus nostrarum,

Handwritten scribbles in the left margin.

Mifer
Re
Aspe
Ira
Pate
Aff

Meus
Et
Et fa
In
Mare
Pa
Hi fl
Co

Hist
Hi
Et fo
V
Et Fi
U
Ab h
In

Abdu
Ca
Cum
Pl

Mi

Miseratus suo lumine
Respiceret plagarum,
 Aspectibusque mitibus
 Iram suam leniret,
 Paternis & affectibus
 Afflictis subveniret.

69.

Ain. vers. 51.

Meus hic fecit oculus
 Et prædam & rapinam,
 Et factus velut scopulus
 In animæ ruinam:
 Mare fuere lacrimæ,
 Palpebræ litus dabant,
 Hi fluctus navim animæ
 Continuè jactabant.

70.

His tempestatum fluctibus,
 His imbrum procellis,
 Et solibus & noctibus
 Volvebar; pro Puellis
Et Filiabus Solymæ
 Urbis meæ abactis
 Ab hostibus, ut victimæ,
 In lanienam tractis.

71.

Abdueto gemens crucior
 Casto in servas choro,
 Cum magna passis, patior,
 Plorantibus comploro,

O Filia Sionidæ
 Mei fontes doloris,
 Nunc luridæ, nunc squalidæ
 Verni Reginae floris.

72.

Vos me vigore spiritus
 Et vitæ spoliastis,
 Vos animæ radicibus
 Vires attenuastis,
 Fecistis me tabescere,
 Et panem interire,
 Cordis succum arefcere,
 Et in vappam abire.

73.

Sade. vers. 52.

Ut anceps locat pedicas
 Virgas visco perunctas,
 Et aves addit muscas
 Ad oscinum instructas,
 Et volucres insidiis
 Lulæ irretiuntur,
 Et circumventæ liciis
 In caveas clauduntur.

74.

Aut ut feras iadagine
 Cinctas capit venator,
 Sic ferreo munimine
 Judæus me Dictator,
Gratis nullius conscium
 Aut complicem reatus,

Vinxit,

Vinxit, culpæ innoxium
In carceris hiatus.

75.

Sade, vers. 53.

In lacum diri carceris,
In barathrum profundi,
Vestibulumque funeris
Mibi mox subeundi,
Vita plena angustis
Est lapsa & sepulta:
Sic Geus pro vaticiniis
Ingrata se est ulta.

76.

Nec fatis erat cavêâ
Ut volucrem clausisse,
Et abyssi fovea
Ut teram constrinxisse,
Sed lacu orificium
Saxo opilavêre,
Et lapidem ad ostium
Prægrandem advolvêre.

77.

Sade, vers. 54.

In hac caverna terrea
Aquæ guttas stillante
Catenâ vinctus ferreâ
Antro, * limo stagnante,
* luto
Caput meum cadentibus
Aque inundaverunt

❧

Me desuper humoribus,
Et panè demerferunt.

78.

His pressus tempestatibus
Hem peris! clamabam,
Fractus calamitatibus
De vita desperabam!
Pigebat enim vivere
Tam miserè viventem,
Et mortem præeligere
Optabam imminentem

79.

Coph, vers. 55.

Sed, ceu de profundissimo
Somno evigilavi,
Nomen Tuum novissimo
De lacu invocavi,
Nomen Tuum quod sæpida
Me juvit appellatum!
Nomen quo nil potentius
Est Orbi celo datum.

80.

Coph, vers. 56.

Audisti vocem supplicis
Audisti me precantem!
Audisti fundo carceris
Ab imo invocantem!
Nam Tu, qui auris totus es
Te supplicantes audis!

Tu oculus, qui purus es,
Hunc nulli presso claudis.

81.

Audi! ne aurem subtrahe!
Audi! ingultientem!
Qui Tui vocem Abrahæ
Audisti Te petentem!
Audi pro Tuis legibus
Zelantem & amantem!
Et referatis auribus
Exaudi me clamantem!

82.

Coph. vers. 57.
In die quâ clamaveram
Ad me *appropinquasti,*
Quando Te invocaveram
Tutelam demonstrasti,
Per Tuum qui me Angelum
(Eunuchum) eduxisti,
Per hunc locutus famulum
Nesimeas, dixisti.

83.

Res. vers. 58.
Dixisti: & quod dixeras
Afflicto præstitisti,
Hostiles à me dexteras
Paternè avertisti!
Pseudo prophetam cadere
Hananiam fecisti.
Et per Eunuchum carcere
Captivum eduxisti.

84.

Qui me vatem convitiis
Et gentis impostorem,
Falsoquum mendacis
Et fraudis inventorem,
Sunt insectati Solymæ,
Redemptor Tu egisti,
Meæ Patronum animæ,
Et causam *judicasti.*

85.

Res. vers. 59.
Quæcumque sunt in homine
Occulta, manifesta!
Tu perscrutaris Domine,
Te nulla latent gesta.
Vidisti quâ calumniâ
Me mei affecerunt?
Vidisti probra omnia
Quæ in me conjecerunt?

86.

Gentis ingratitude,
Plebis iniquitatem,
Adversum me libidinem
Iraque cæcitate?
Nunc *judica* convitium
Tot Sannis cumulatam,
Et populi *judicium*
Injustè in me latum.

87.

Res. vers. 60.
Vidisti quâ irruerit
In me immanitate,

Vidisti

Vidisti quā sævierit
In vinctum feritate:
Quidquid Livor, invidia,
Furorque præceps cudit,
Hoc populi perfidia
In unum me profudit.

88.

Ausa execrabilia
Et machinationes,
Eorum & consilia
Et cogitationes,
Adversum me tyrannica
Plusquam severitate,
Gens egerit Hebraica
Ferox crudelitate.

89.

Sin. vers. 61.
Audisti & opprobria
Cauteriatæ mentis,
Vidisti & ludibria
Seditiosæ gentis,
Audisti contumelias
Cæti pila, tela, bastas,
Audisti & calumnias
Arcu linguæ vibratas.

90.

Audisti quæ judicia
Adversum me sint cusa,
Quæ poenæ, quæ supplicia
Ex odio conelusa,
Impietas quæ potuit
Contexere figmenta,

Hæc in mei composuit
Reatus argumenta.

91.

Sin. vers. 62.
Labra convitiantium
Livore venenata,
Commenta mentientium
Adversum me jurata,
Et in me insurgentium
Linguas felle stillantes
Audisti, & furentium
Voces necent spirantes.

92.

Audisti consultantium
Firmatas ultiones,
Et discissarum vestium
Ex ira scissiones,
Diebus quæ & noctibus
In me sunt meditati,
Iniquis suam testibus
Malitiam tutati.

93.

Sin. vers. 63.
Vide Vindex Justitiæ
De throno Majestatis
Et Judex Innocentiæ
Opus iniquitatis!
Quanto deludant studio
Mei perditionem,
Quanto meam tripudio
Agant abjectionem.

94.

94.

mentis favitiem
Et resurrectionem,
meam & in perniciem
eorum sessionem!
Sunt instantibus, sedentibus,
Euntibus invisus,
Sunt fabula pfallentibus
Ludentibusque risus.

95.

Thau. vers. 64.

In hoc meo discrimine
Vitæ calamitate,
Reddes vicem Domine
Pro tanta feritate!
Tuam reddes in pondere,
Reddes & in mensura,
Reddes eis cum scœnore
Injusta pro censura.

96.

Reddes secundum opera
Jus manuum suarum,
Reddes secundum scelera
Mercedem ærurnarum,
Reddes æquâ justitiæ
Staterâ talionem,
Reddes diu malitiæ
Dilatam ultionem.

97.

Thau. vers. 65.

Dabis eis supplicium
Afflicti scutum cordis,

Dabis eis exitium
Optandæ votum mortis,
Dabis eis angustias
Et desolationes,
Dabis eis mœstias
In desperationes.

98.

Dabis inquietudines
Mentis deliramenta,
Dabis sollicitudines
Et animi tormenta,
Reddes afflictionibus
Par, maledictiones,
Reddes illusionibus
Par, execrationes.

99.

Thau. vers. 66.

Iusto Deus iudicio,
Iusto iræ furore,
Hos argues supplicio
Et gladii rigore,
Tardo & pede plumbeo
Nocentes persequeris,
Ass brachio Chalybeo
In eos vindex eris.

100.

Vindex rebelles conteres
Ut lotum platearum,
Acta, agendis conferes
Causarum censendarum,
Calo teste, fideribus
Spectantibus vindictam,
Et pœnam pro sceleribus
A Te justè inflictam.

CAPUT;

CAPUT QUARTUM

SYNOPSIS CAPITIS.

Primò Rupertus & Hugo putant hoc capite Jeremiam plangere excidium Hierosolymæ per Titum Romanos, quia ejus causam affert v. ult. Scilicet quod Christum occiderint. Secundò Hebræi Lyranus & Dionys. putant eum plangere necem Iosifæ optimi Regis quæ fuit causa ruinæ & excidii Iudæorum: quia cetero cesserunt impii filii, qui sua impietate Rempublicam everterunt: & sic: v. ult: per Christum accipiunt Iosifam. Tertio Paulus Burgenfis, censet Prophetam plangere templi & cultûs divini everfionem. Quarto verius milius Theodorus, Hugo, Bonaventura, Dionys. censent eum lugere lapsum Urbis & Templi, ac totius populi, præsertim nobilium Iuvenum v. 2. Lactantium v. 3. Nazaræorum v. 7. mulierum coquentium filios v. 10. ex statu tam felici, in tam miserum & infelicem: idque primò & propriè per excidium Chaldæorum, deinde per excidium Romanorum. Inde v. 20. obiter volat ad Christum: ac v. 21. Cladem minatur Idumæam ac Iudæos spe melioris fortis consolatur. Tropologicè deplorat lapsum animæ fidelis, & ruinam per peccatum, quæ multò miserabilior est clade Hierosolymæ.

cu
40

I.
Aleph. vers. 1.
Heu me! quàm tristi ter-
reor
Rerum metamorphosi!
Hanc fari, tremens vereor
Apta hypotyposi!
Quam nulla mens concipere
Nec os enunciare,

M Nec penna valet scribere,
Nec dolor explicare.

2.

Pallens tremo, arundinis
Intar lacu fluentis,
Aut fluctu navis, fluminis
Marisve pulsæ ventis,
Cor flaccet! riget animus
Attonitus stupore,
Hæret lingua, & calamus
Siccatur amarore.

3.

Quo tanto Magnum crimine
Numen exacerbatum,
Ullo sine discrimine
In pœnas obfirmatum,
Manum extendit vindicem
In populi ruinam,
Servum plectens & Principē
Urbemque in rapinam?

4.

Quis templum cæli æmulum
Auro irradiatum,
Illud orbis miraculum
Ubique diffamatum,
Raro metallo splendidum,
Gemmisque pretiosum,
Vastatum igne, luridum
Fumoque est umbrosum?

5.

Carum carbonem induit,
Et anthracem argentum,

Gemma in lutum sorduit,
Et lapis in cæmentum,
Mutatus color optinus
Tam nobilis metalli,
Factus pulvis vilissimus
Sub ungula caballi.

6.

Gemmæ, torques, monilia,
Sacra veitis ornatus,
Magni RATIONALIA
Splendor Pontificatus,
Armillæ, spiræ, annuli,
Et mitræ, & tiaræ,
Sunt præda facta populi
Destructi, foci, aræ.

7.

Et Lapidés, gregarii
Satellites turmarum,
Sparserunt sanctuarii
In fronte platearum,
Sancta sanctorum pedibus
Prophanis conculcantur,
Et adyta parietibus
Collapsis revelantur.

8.

Beth, vers. 2.
Flos Iuventutis, *Inclita*
Progenies *Sionis*,
Pubes, ætate Florida
Formosi Abialonis,
Crine Scintillans aureo
Auroque primo cincta,

Bb

Vultu

Vultu candens eburneo
Et labra rosincta.

9.

Heu ! quomodo tam nobilis
Tam comis pulcritudo,
Est facta despicabilis
Et Urbis turpitude?
Ver illud vitæ floridum
Delitium ætatis,
Est torpe, fœdum, luridum
Porcentum vanitatis?

10.

Hæc illa *vasa aurea*
Gemmisque pretiosa,
Mutata sunt *in testea*
Et vascula lutosa?
In trullas manu figuli
Fictas, refictas, fractas,
Ac demum instar sabuli
In pulverem redactas?

11.

Ghimel. *vers.* 3.
Crudeles feræ lamia
Mammæ denudaverunt,
Desertis in Arabiæ
Et natos lactaverunt,
Et in solitudinibus (a)
Lac catulus dederunt
Dracones, ab uberibus
Qui matrum pependerunt.

12.

An Sævior Draconibus
Et feris Africanis?
Silvestribusque canibus
Et Syriæ Hyænis?
Sit meæ gentis *Filia*
In suos ferox natos?
Excors, ausa crudelia
Mater in trucidatos?

13.

Ausa mucroneu mergere
In jugulum suorum?
Et miserandum cernere
Agonem filiorum?
Nullis immalescentibus
Luminibus dolore?
Ad grande crimen senibus
Nullo tactis dolore?

14.

Omnémne mentem exuit
Et sensum rationis?
Ergone duram induit
Naturam *Struthionu*?
Qui, quos per ova peperit
Exclusos in arena
Neglectos pullos deserit
Ceu probra aliena?

15.

Daleth. *vers.* 4.
Infanti mater uberum
Expectorat mammillas,

(a) Philostr. apud Cornet. (b) Cornet, Ibi.

Et ad arentes puerum
 Insinuat papillas,
 Hic nil lugendo proficit,
 Cùm latex desit fonti,
 Sed matris premens, deficit,
 Osori, frontem fronti.

16.

Anhelat succum parvulus
 Hiante sic cus ore,
 Sed nullus stillat rivulus
 Amisso sinûs rore,
 Labella rigent pallida
 Ad uberum canales,
 Trahûntque siti arida
 Singultus mortuales.

17.

Adhaesit lingua pupuli
 Lactentis ad palatum,
 Et epiglottis juguli
 Ad guttur exsiccatum,
 Cum morte luctans anima
 Cùm vellet flens migrare,
 Non erat unde lacrima
 Se posset eliquare.

18.

Tenella turba, parvuli
 Annis solidiores,
 Etate bimi, trimuli,
 Quadrimulis majores,
 Jam docti crustam mandere
 Expetierunt panem,

Nemo erat qui frangere
 Per tantam vellet famem,

19.

He *vers.* 5.

Voluptuosis epulis
 Atlueti convivari,
 Et pretiosis poculis
 Ad luxum satiari,
 Diei noctes jungere
 Prandendo & cœnando,
 Jentacula præmittere
 Merendis coronando.

20.

Hi Persica paropside
 Sumptaque impinguati
 Grandi famis tyrannide
 In monstra deformati,
 Ad nauseam quos faties
 Impleverat ciborum,
 Hos miseranda macies
 Extenuat membrorum.

21.

Umbrarum instar ambulant
 Pallore luridarum,
 Fragmenta panis supplicant
 Et cymbium aquarum,
 Nec hæc dantur famelicis,
 Hinc siti *corruentes*
In vis passim publicis
 Exspirant sitientes.

Bb 2

20. *Qui*

22.
Qui croceis, & cocceis
Nuper nutriebantur,
Argenteis & aureis
Pallis vestiebantur,
Pro Coa veste stercora
Lutūmque amplexati,
Et ut fetola pecora
Fimeto volutati,

23.
Vau. vers. 6.
Fœtor cælum ascenderat,
Libidinum mephitis,
Et clamor increbuerat
A reis Sodomitis,
Movère cælos crimina
In meritam vindictam,
Pluentes Sulphur, fulmina
In gentem maledictam.

24.
Magna fuit calamitas
Pentapolis crematæ,
Horribilisque vastitas
Urbis incineratæ,
Ast nulla pœnæ paritas
Noxis Sodomitarum,
Quam patitur iniquitas
Culpæ, Solymitarum.

25.
Prægnantes nimbi sulphure
Et ignium torrentes

Bihorio vix tempore
 In cædem irruentes,
 Fudère picis pluviam
 Brevis Urbis lamento,
 Excidii tragædiam
 Claudentes *in momento*

26.
 Ut alta cedrus Salices
 Et Platanus genistas,
 Pusillas palma carices
 Et Populus aristas,
 Oceanus ut flumina,
 Et hæc excedunt fontem
 Pygmæa terræ culmina
 Galpe, Pindusque montes

27.
 Sic Solymæ calamitas
 Excedit Sodomorum,
 Cui nulla par est gravitas
 Nec numerus malorum
 De hac nil dignum dicere,
 Tantum licet stupere:
 Angi, tristari, gemere,
 Queri, dolere, flere.

28.
 Urbis hujus mœstitias,
 Dolores, & terrores,
 Agones, & angustias,
 Et mortis amarores,
 Non unus solis circulus
 Orbem perambulantis,

Nec L
 Noë
 Longa
 Ex
 Murorū
 Mont
 Fames
 Plag
 Consta
 Jugis
 Sodo
 (Acc
 Diei fu
 Quo
 Hic nul
 Pecc
 Nec ma
 In vi
 In ex
 Excid
 Torment
 Malo
 Inam fl
 Scop
 et velut
 Cun
 Nec

22
 23

Nec Lunæ fixit oculus
Noctis faces lustrantis.

29.

Longa Urbis vallatio
Exercitûs Chaldæi,
Murorum expugnatio
Montisque Sionæi,
Fames, fitis, vallatio,
Plagæ, cædes, rapinæ,
Constans fuit afflictio
Jugis carnificinæ.

30.

is Sodomæus clibanus
(Accensa cælo pyra)
Diei fuit terminus.
Quo Dei sævit ira,
Hic nulla manus hostica
Peccantibus vim fecit,
Nec mancipis vulnificia
In vincula conjecit.

31.

in extensam Solymæ
Excidii ruinam,
Tormenta quot, quot lacri-
mæ
Malorum in sentinam
Inam fluxere; omnium
Scopum miseriarum,
et veluti compendium
Cunctarum ærumnarum.

32.

Zain. vers. 7.

Hoc periit exitio
Decoris flos Hebræi,
Candidiores lilio
Nivæque Nazaræi,
Amænis grati vultibus
lacte nitidiores,
Super ebur rubentibus
Saphiro pulchriores.

33.

Pallis devoti crimibus,
Ut sacri Deo sponsi,
Nulli tacti forficibus
Novaculæque tonsi,
Amicti veste byssina
Argento picturata,
Et zona hyacinthina
Cincti, auro striata.

34.

Hæc illa vultus raritas,
Augusti splendor oris,
Hæc corporis amœnitas
Et gratia coloris,
Hæc lactea formositas
Eburnea venustas,
Hæc nivea hilaritas
Saphirtua majestas.

35.

Heth. vers. 8.
Versa in turpitudinem,
Abominationem.

bb 3

In

In fumeam nigredinem
Contaminationem,
Super carbones , facies
Eorum denigrata,
Pulcrâque frontis species
In Maurum deformata.

36.

Nulla , virgo caesaries,
Tonfore violata,
Et cinnorum acies,
Forficibus vastata
Sordet, sine discrimine
Fœdis plicis implexa *
Sine lege & ordine
Neglecta & implexa.

37.

Sacrorum cultus vestium
Et corporis ornatus,
Par gausapæ agrestium,
Aut vilis mancipatûs,
Nullum inter gregarios
Discrimen est Judæos,
Et inter honorarios
In vicis Nazaræos.

38.

Non sunt in foris cogniti,
Nec agniti plateis,
Mœrore , planctu luridi
Flentes in propylæis,
Exhausti fame , corticis
Instar , cute rigentes,

Exsuccis , instar pumicis
Aquæ siti arentes,

39.

Adhæsit cutis ossibus
Pænè emedullatis,
Membris cunctis torpentibus
Nervis succo privatis,
Et quasi lignum aruit
Pellis emaciata,
Et virium contabuit
Virtus mortificata.

40.

Teth. vers. 9.

Felices , furor hostium
Quos morti immolavit,
Quos mucro sævientium
Armorum jugulavit,
Ah melius ! ah satius !
Fuit ferro enectis ,
Malesuadæ crudelius
Quàm fame interfectis.

41.

Felices fuso sanguine
Qui strati perierunt,
Quid , famis magnitudine
Sit premi , nescierunt:
Qui sicci instar funeris
Vivi extabuerunt,
Et in morem cadaveris
Consumpti putruerunt.

42. Nulla

* Plicæ sunt morbus capillaris.

42.

Nulla belli crudelitas
Tanta immanitate,
Agrorum ut *sterilitas*
Annonæ charitate
Sævit, furens in corpora
Humana & ferina,
Hortos, prata, & nemora
Dum decoquit pruina.

43.

Iod. *vers.* 10.

Quid unquam horribilius
Sol arbiter spectavit?
Improbis, immanius,
In Orbe toleravit?
Quin protinus occuleret
Sub atra nube lumen,
Netantum testis cerneret
Apertæ vultu crimen?

44.

Quidam lamentabilius
Mens amens impiavit?
Quid dextera crudelius
Materna perpetravit
Unquam? sibimet impia,
Invisa, violenta?
Ut filios in prandia
Trucidet truculenta?

45.

Nullumne inter hominem
Et pecus est discrimen?

Ergon' naturæ ordinem,
Et fas transire limen?
Ergon' materna viscera
Parentes exuerunt?
Ergon' humana fœdera
Excordes disruperunt?

46.

Amor matrum exercuit
Tyrannidem natorum,
Misericordes docuit
Dolor, cædem suorum,
Magis pium recondere
Credentes in se natos,
Quàm longa fame cernere
Sitique cruciatos.

47.

Major fuit calamitas
Videre sic perisse,
Minor fuit improbitas
Coxisse & edisse:
Sic idem matris uterus
Qui vivos mundo dedit,
Defunctis rursus tumulus
In sepulturam cedit.

48.

Hanc populi *contritio*
Abominationem,
Longa fecit afflictio
In desolationem,
Ut citius eriperet
Longæ per cædem morti,
Finemque morte faceret
Tam miserandæ sorti.

bb 4

49. Nu-

49.

Caph. *vers.* 11.
 Numen ad hanc supplicii
 Catastrophen coëgit
 Ingens moles flagitii,
 Quam populus collegit
 Suo rebellis Domino:
Completit hinc furorem,
 Pleno mensuræ termino
 In mortis amarorem.

50.

Completit: & ut fluvium
Suam effudit iram
 In icelerum diluvium:
 Arcemque velut pyram
 Flammis Sion ultricibus
Incendit, munimenta
 Vastavit diris ignibus,
Voravit fundamenta,

51.

Lamed. *vers.* 12.
 Cuscumque nota mania
 Robusta Solymarum,
 Suggestus, & proscenia
 Muralium fossarum,
 Quadro firmata marmore
 Turres fastigiatae,
 Miroque artis robore
 In petram solidatae,

52.

In gyrum ambientia
 Urbis substructiones

Vasta mole, ingentia
 Castella, legiones
 Solo suo munimine
 Hostiles propulsura,
 Castrique fortitudine
 Vim omnem elusura,

53.

Qui viderit miracula
 Regalia murorum,
 Stupenda propugnacula
 Portentaque vallorum,
 Intra muros pomceria
 In ordines dimensa,
 Dicit: Orbis Imperia
 In Urbem hanc impensa

54.

Quæ? quanta? qualis? possit
 Et fabrica portarum?
 Insultus impetentium
 Fractura balistarum?
 Ruptura & arietes
 Et machinas curules,
 Quas hostis in parietes
 Immitteret murales,

55.

Vis nulla, nec potentia
 Visa debellatura,
 Arte firmatam Martiâ
 Imperviam naturâ
 Hanc molem; hinc ludibria
 Sunt visa Chaldæorum,
 Jactantium opprobria,
 Minas, & vim armorum.

56. Delir

56.

Deliria sunt Regibus,
Principibus, Dynastis,
Et joca sacerdotibus
In saxum obstinatis,
Et creditæ affaniæ,
Et fabulæ aniles,
Et populo infaniæ,
Fucique pueriles.

57.

Hæc orbis prodigium?
Sedes securitatis?
Hoc populi præsidium
Sit fax captivitatis?
Hoc Regum diversorium
Thronus felicitatis?
Hoc gloriæ emporium
Sit scopus vastitatis?

58.

Nulla vaticinantibus (a)
Data fides Prophetis,
Et vera prædicentibus
Divinis è Decretis.
Illum Dei conscripserat
Quæ fata, Jeremias,
Ios joathan cremaverat
Et libros, Sedecias,

59.

Nulla putata omnia
Prædicta in ruinam,
Et Prophetarum somnia
Reis in medicinam,

Iussit Deus quæ pandere,
Ut mala præcaverent,
Ut docti possent plangere
Cautique pœniterent,

60.

Nec Principes, nec Populi,
Nec Reges creâiderunt,
Omnes cædis increduli
Prophetas deriderunt,
Ut hostis Urbis mania
Portasque subintraret?
Stulta visa est nãnia:
Cui nemo fidem daret,

61.

Illam? Illam Ierusalem
Chaldæa gens delebit?
Cui totus Orbis similem
Nec vidit, nec videbit?
Arx illa, Sion, corruet
Tam sacra, pulcra, fortis?
Hostisque Templum polluet
Sanctis eversum portis?

62.

Mem. vers. 13.

Ruet: ibit in cineres
Urbs, Arx, Templum ex-
ustum:

Rupti fossarum aggeres
In unum cadent bustum:
Propter Pseudo-flagitia
Et culpas-prophetarum,

bb 5

Hæc

(a) Hugo, Rupertus. S. Thomas apud Cornel: ibid.

Hæc accident supplicia
Pœnæque ærumnarum.

63.

Iusta vindictæ fulmina,
Plectentis irritârunt
Tot Sacerdotum crimina,
Quæ rei perpetrârunt,
Phassur, qui justum sangui-
nem (b)
Fundi à Rege fecit,
Et in mortis caliginem
Insontes tot conjecit.

64

Hi, qui Manassis frameas
Egerunt in furorem,
Secures, tela, lanceas
Ut funderent cruorem,
Tot innocentes perderent,
In ore platearum,
Probosque ferro cæderent
In morem victimarum.

65.

Mystrarum Hæc improbitas
Hanc fabam Urbi cudit,
Hæc, iras, cælo, meritas,
In Solyman effudit,
Hæc catapultas mænibus
Rumpendis applicavit,
Palatia hæc ignibus
Injectis cineravit.

(b) Sanchez apud Cornel. ibid.

66.

Nun. *vers.* 14.

Tot innocentum sanguine
Infamiter polluti,
Acti velut vertigine
Luminibus exuti,
Caci per urbis compita
More Andabatarum,
Errârunt per incognita
Palpantes platearum.

67.

Exosi, execrabiles,
Ab omnibus contempti
A quibus inculpabiles
Iustique tot perempti,
Quos tortor conscientia
Et seclerum reatus
Vindex plectit, sententiâ
Sibi latâ damnatus.

68.

Errârunt mente perciti
Et velut entheati,
Urbe capta perterriti,
Afflicti, anxiiati, (c)
Caci, & ob caliginem
Et sordes, & fœtorem,
Immundi, propter sanguinem
Et funerum pœdorem,

69.

Ne syrmate contingerent
Cadaverum lurorem,

(c) Sanchez, apud Cornel. ibid.

Affricu ne polluerent
Stolæ mundæ candorem,

Hic, pulsus esto terminus
Exulibus Iudæis.

Suas cauti lacinias

Levantes tenuerunt,
Nec tactu immunditias
Contraherent, caverunt,

73.
Eversis Urbis manibus
Igne ferrôque stratis,
Palatiorum ædibus
Solo coadæquatis,
Templo (Regnorum opibus)
A Salomone, structo
Divinis sanctum cultibus,
Ad cineres reducto.

70.

Samech. vers. 15.

Recedite, recedite,
Polluti, infamati,
Nec mundos nos inficite
Tabo contaminati,

Recedite, discedite,
Abite, clamaverunt,
Nec veste nos contingite,
Quos culpæ infecerunt,

71.

Quæ rerum consternatio?
Quod chaos animorum?
Quæ Urbis perturbatio?
Confusio virorum?
Rixæ, clamores, jurgia,
Convitia furentium,
Et in cædes litigia
Minorum & Potentium.

74.
Non amplius Encæniam,
Nec Tabernaculorum,
Nec Palchatis Solemnia,
Nec festa Sabbatorum
Agentur! ad altaria
Non victimæ cadentur,
Sed aræ, & sacraria
Profana diruentur.

75.

Fuit (dicetur) Solyma,
Arx Sionæa fuit!
Urbsurbium sanctissima
Orbis Regina ruit:
Ruit: nervo militiæ
Suoque Marti fisa,
Chaldeæ vi potentiæ
(Quis crederet?) excisa.

72.

Hos, inter Gentes, mancipes
Abduci qui viderunt,
Heros, servos, municipes
Plorantibus dixerunt,
Non addet ultra Dominus
Ut habitet in eis:

76.

Phe. vers. 16.
Excisa, turpi penitens
Agone exspiravit.

Hosti-

Hostiles quis exercitus
 In clades has armavit?
 Chaldaicas quis acies
 In bella concitavit?
 Irati *Dei facies*
 Infantes vindicavit.

77.

Hæc, illos fecit exules
 Dispergens inter gentes.
Hæc fecit miserabiles,
 Mœstos, gementes, flentes,
Hæc vilis numi pretio
 Triginta fecit vendi,
 Et unico teruncio
 Tot pro tributo pendi.

78.

Hæc illa vultus gratia
 Quondam mitis, serena,
 Amabili clementia
 Et suavitate plena,
 Prona in beneficia,
 Longanimis in pœnas,
 Tandem spirat supplicia
 Iræque dat habenas.

79.

Nullò Sereno fidere
 Frons micat plena minis,
 Horrendo torva fulgure
 Iustis intenta pœnis,
Non addet, ut respiciat
 Aut gemitus aut preces,

Æternùm sed abiiciat
 A se in stultas neces.

80.

Hæc illa *Dei facies*
 Acinaces vibrantis,
 Hæc oculorum acies
 Iræque fulminantis,
 Iusto cæli iudicio
 Compensat talionem.
 Cùm læso sacerdotio
 Immittit ultionem.

81.

Sacerdotalem faciem
Qui non erubuerunt,
 Sed horum in perniciem
 Et cædes sævièrunt.
 Nec veriti canitiem
 Senum auctoritatem,
 Nec venerandam speciem
 Annorum dignitatem.

82.

Quos nulla reverentia,
 Nec ordo dignitatis,
 Nec vitæ innocentia,
 Nec Lex immunitatis
 A crimine deterruit,
 In Iustos ne sævirent,
 Sed impotentes acuit
 Livor, ut Hos ferirent.

83.

In fœdos trusi carceres
 Compedibus constricti,

Vates

Vates . ut falsi augures ,
Contriti & afflicti ,

Nulla in Senes gratia

Ut fractis parceretur ,
Sed pari violentia
In omnes ageretur .

84.

Ain. vers. 17.

Cum firmo pede civica
Virtus armata staret ,
Et in flore Respublica
Adhuc perseveraret ,
Cum viribus potentia
Et armis valeremus ,
Opumque affluentia
Nervoque polleremus .

85.

Ægyptiorum robore ,
Suppetiis securi :
Forti staremus pectore
In hostes ruituri ,
Vires juncturi viribus ,
Virtutibus virtutem ,
Latori pulsus hostibus
Spe auxilii salutem .

86.

Nostri delusi oculi
Spe opis defecerunt ,
Et consternati Populi
Res , spesque perierunt ,
Pana Regis auxilia
Nilotici ruerunt ,

Et irrita consilia
In auras abierunt .

87.

Respicereamus avidi
Cum manum Pharaonis ,
Et legiones pavidi
Armatae regionis ,
Attenti Mareoticæ ,
Quæ nos salvaret , genti ,
Fidentes opi bellicæ ,
Solatium ferenti .

88.

Nullum Memphis subsidium
Adduxit , quod spondit ,
Et factis Pareoticum
Promissum non respondit ,
Sic fides Pelusiaca
Fefellit Solymæos ,
Et feritas Chaldaica
Irrupit in Iudæos .

89.

Sade. vers. 18.

Cum feræ via clauditur
Indagine silvarum ,
Canumque vi compellitur
In vincula plagarum ,
Angustiata premitur
Metuque verberatur ,
Effugiumque queritur
Quâ viâ elabatur .

90. Sic

90.
Sic undique ab hostibus
Victoribus vallati,
Clausis victorum ductibus
Immaniter arctati,
Pulsi, repulsi, fastibus
Et taureis multati,
Et intentatis mortibus
Crudeliter vexati.

91.
Coacti pulsi fugere
Flagro tergum premente,
Pes noster *in itinere*
Cessit, gressu fallente,
Lassa pedum vestigia
Fugâ lubricaverunt,
Et crura per effugia
Lassata conciderunt.

92.
Plateas quot rigavimus
Fusi fonte cruoris!
Quot vias purpuravimus
Nostri testes doloris?
Hoc omnium compendium
Supremum est malorum,
Finis noster, stipendium
Tot criminum nostrorum.

93.
Finis noster, & terminus
Tandem appropinquavit,
Quem nobis fixit Dominus
Urbique destinavit:

Finis venit, qui censuit
Menses, dies, & horas,
Et in statera posuit
Momenta, cursus, moras.

94.
Coph. *vers.* 19.
Solâ restabat, quærere
Fugâ pressis salutem,
Et miseram effugere
Afflictis servitutum,
Per devia, & in via,
Per aspera viarum,
Latebras, per tot tædia,
Rimari ærumnarum.

95.
Quêiscumque in latibus
Fugaces abderemur,
Et in petrarum angulis
Occulti clauderemur,
Omnes viarum orbitas
Et oras indagavit
Cata hostis sagacitas,
Ac tectos exploravit.

96.
Fuere celi avibus
Nostri persecutores,
Et aquilus volucris
Cursu velociores,
Equis, camelis, curribus
Ubique nos secuti,
Ut nec in summis montibus
Sat lateremus tuti.

97.

Ferarum receptacula
Et arduos recessus,
Et tigris latibula
Hostilis Mars ingressus,
Et in desertis collibus
Insidias paravit,
Et in profundis specubus
Vigilias locavit.

98.

Res. vers. 20.

Lugenda hæc, & fletibus
Sanguineis ploranda, (d)
Quæ tot calamitatibus
Fuisse toleranda:
At, quod multo damnosius
Planctu dignum majore,
Deflendum copiosius
Intermino dolore,

99.

Post lugubres tragædias
Catastrophes malorum,
Funestas Urbis nœnias
Epilogum malorum;
Heu! nostri oris spiritus
In nobis expiravit,
Nostræque vocis sonitus.
In auras exhalavit.

100.

Christus, idemque Dominus
Et Rex, ab hoste captus

Velut fervorum minimus
Vinctus in jugum raptus,
Et in nostris, quæ fecimus,
Peccatis mancipatus,
Pœnæque, quam meruimus,
Pro nobis castigatus.

101.

In umbratua, diximus,
In gentibus vivemus,
Ut quondam Tui viximus,
Sic capti te colemus,
Qui Tuo de peculio
Pro nobis litrum pactus,
Par nobis in exitio
Pro servis, servus factus.

102.

Sin. vers. 21.

Gaude nunc Edom Filia,
Gaude, plaude, letare,
Insulta, & exilia
Afflictis gratulare,
Exulta, & tripudia
Salsis fannis jocare,
Opta mortes, excidia,
De plagis jucundare.

103.

Nescis! heu nescis misera
Quæ seges flagellorum,
A Dei in te dextera
Expectet vibrandorum,

Nescis

(d) Spiritu Prophetico de Christo hæc dicta asserunt SS. P. P.
apud Corneli. ibid.

Nescis Dei consilia
Et senſa Decretorum ,
Et fata quàm crudelia
Te mancant malorum.

104.

Pares Idume ſenties ,
Aut etiam majores ,
Mihî devotos centies
Aut millies furores ,
Feres jocorum pretia
Et ſebſannationum ,
Cùm eadem te retia
Claudent vaſtationum.

105.

Chaldæam feres frameam ,
Huſſæa Inquilina ,
Multiplicemque tauream
Superba Heroïna ,
Gemis ſub jugo Gentium
Et preſſa lacrimabis ,
Serò , te affigentium
Perfidiam damnabis.

106.

Ad te quoque perveniet
Abſynthii & fellis
Calix, quite inebriet
Pro dolci favo mellis,
Bibes coacta nauteam ,
Bibes amurcæ facem,
Vappam & undam luteam
In tuam maniceps necem.

107.

Superba nunc, *nec abberis*
Ab hoſte proſtituta ,
Fortunis ſpoliaberis ,
Auro , gemmis exota ,
Pro faſtu ignominiam ,
Pro gazis egeſtatem ,
Pro gloria infamiam
Feres , & vaſtitationem.

108.

Thau. *verſ. : 2.*

Tuæ , O Sion Filia
Meſura pravitatis ,
Et innumerabilia
Probra iniquitatis ,
Et Numinis iuſtitia
Completa , te plectentia
Et hoſtis inclementia
Immanè ſævientis.

109.

Completus pœnæ terminus
Tuique mancipatus ,
Quem tibi fixit Dominus
Ob criminum reſtus ,
Non addet ultra plectere ,
Non addet caſtigare ,
Si culpas culpis neſtere
Non addes , nec peccare.

110.

Non addet poſthac, timens
Ut transmirationem,

104
105

Aut per
In te
In Dei
Legem
Ejusque
Stes
Aſt num
Te N
Et paria
In te
Hoſtiles
Et pe
Vincla,
Quæ
Juſto De
Hoſti
CAL
Hoc
H ne
ant, de
memori
ta & faci
rao, ſe
EREM
Deo illat
im enur
ulum in
Aut
Jeremia

Aut peregrina lugeas
In terra mansionem ,
In Dei reverentia ,
Lege, cultu, timore,
Ejusque si praesentia
Stes, & agas amore.

III.

Asi nunc & Edom Filia
Te Numen *visitavit*,
Et paria supplicia
In te agglomeravit,
Hostiles iras senties
Et perferes macharas,
Vincta, manicepsque servies,
Quae nuper Princeps eras.

III.

Iusto Dei iudicio
Hostis, qui in Iudaeos

Idem pari supplicio
Furet in Idumaeos,
Namque *discooperuit*
Tua Deus peccata,
Tam diu quae occuluit
Tandem manifestata.

III.

Hæc facta palam omnibus,
Orbi toti patebunt,
Divinis ultionibus
Quae posteros docebunt,
Quid sit Numen offendere,
Ad iram provocare,
Pro noxis poenas pendere,
Aeternum exulare.

CAPUT QUINTUM.

SYNOPSIS CAPITIS.

Hoc caput est quasi brevis iteratio & summa Threnorum. Sicut enim Rhetores in peroratione iterant, densantque ea, quae rota oratione dixerunt, tum memoriae tum motus causa, ut magis auditores moveant; ita & facit hic Jeremias. Inscríbítur hoc caput non in Hebraeo, sed à septuaginta & nostro interprete ORATIO EREMIÆ. Nam primò, mala populo, ob peccata, à Deo illata, & in Threnis recensita, refricat, & summam enumerat; deinde orat pro misericordia, ut Deus populum in pristinum statum restituat. Hanc orationem Jeremias composuit post vastatam Jerosolymam, antequam

C c

quam

quam iret in Ægyptum ; Porro hæc oratio non est
composita ordine literarum Hebraicarum, totidem tu-
men habet versus, scilicet viginti duos.

Hæc, quæ hoc capite recenset Jeremias, Judæis
illata, omnia & singula ad literam evenerunt Christianis,
cùm ob sua peccata, perdiderunt eandem terram
Etam, Græciam, Asiam, aliásque Provincias, quæ à
Turcis & Hæreticis occupantur. Cornel. à Lap. ibid.
vers. 2. Hæc omnia pariter facile est adaptare peccatis
qui totidem, imò plura damna per peccatum incur-
Vid. Dion. Carthusian; ibid.

1.

Æterna sapientia,
Majestas increata,
In qua omnis scientia
Et visio beata,
Quam nulla latent sæcula
Myriades annorum,
Nec abditorum specula
Latentium Fatorum.

2.

Quæ vasta cæli spacia
Abyssos intueris,
Infaulta & felicia
Eadem manu geris,
Te coram sunt præsentia,
Quæ sunt, erunt, fuerunt,
Nulla casu nascentia
Sunt, quæ Te latuerunt.

3.

A Tuæ Providentiæ
Altissimo obtutu,

Et arduæ Prudentiæ
Cuncta moventis nutu.
Terrestria, cælestia
Et inferi reguntur,
Et cordium latentia
Et abdita cernuntur.

4.

Hæc universi machina
Theatrum Majestatis,
Tuæ, velut in trutina
Divinæ æquitatis,
In æquilibri pondere
Trium articulorum
Pendet, & manûs robore
Tuorum digitorum.

5.

vers. 1.

Abcondita qui mentium
Et latebras scrutaris,
Dolentium & stentium
Angustias rimaris,

Memento quid acciderit
Tabentibus mœrore,
Et nobis quid evenerit
Afflictis amarore.

6.

Ah Tuæ Gentis Domine
Contritæ recordare,
Tuique vultûs lumine
(Licet reos) dignare,
Dignare; & opprobrium
In nostrum intuerè,
Respicions ludibrium
Plagâque miserere.

7.

vers. 2.

Nostrorum Patrimonia,
Patrum hereditates,
Domos, & latifundia
Opumque facultates,
Extranea vis rapuit,
Possedit aliena,
Et improvisâ obruit
Nos hostis lanienâ.

8.

vers. 3.

Nollus pupillis pater est,
Qui orphanis faveret,
Nulla iisdem mater est,
Quæ miseros foveret,
Sunt nati absque patribus,
Sunt absque natis patres,

Sunt proles absque matribus,
Sunt absque prole matres.

9.

vers. 4.

Aquam communem omnibus
Nullique vectigalem,
Nos loculis exsolvimus
Et bibimus venalem,
Ligna nuper nostratia
Pleno possessa jure
Nobis censa in pretia
Expensò empta are.

10.

vers. 5.

Fuga nostris cervicibus
Ut brutis minabamur,
Infertis collo funibus
Ad plaustra ducebamur,
Urgebat hostis operas,
Nec data fessis quies,
Solutas nulla dexteras
Nox vidit, neque dies.

11.

vers. 6.

Proni manus Ægyptiis
Fame emaciati,
Et supplices Assyriis
Labore fatigati,
Pro panibus extendimus,
Ne fracti moreremur,
Dedidimus, subjecimus
Nos, ut saturaremur.

cc 2

12. vers.

12.

vers. 7.

Patres nostri peccaverant,
Merentes maledicta,
A Domino recesserant,
Nos luimus delicta,
Eorum nos portavimus
Nati iniquitates,
Et hinc, in has incidimus
Plexi calamitates.

13.

vers. 8.

Chaldæus hostis, famulis
Nos mancipis subiecit,
Et improborum stimulis
Servorum, reos fecit,
Non erat, qui redimeret
A turpi mancipatu,
Et nos ab hoc eximeret
Herili famulatu.

14.

vers. 9.

Panis, & vita, pretio
Vanum prostabat pari,
Idem erat exitio
Dati, & saturari,
Panem nostrum attulimus
In gladii conspectu,
Et in deserto edimus
Cum anima neglecta.

15.

vers. 10.

Pellis nostra exaruit
Ut Clibanus exusta,

Et arida induruit
Ut sicca panis crusta,
A facie inediae
Et famis tempestate,
A gemitu inopiae
Et victus egestate.

16.

vers. 11.

Authoritate nobiles,
Excelas dignitate,
Virtutibus Laudabiles,
Spectabiles ætate,
Sionias mulieres
Ut viles, subjugarunt,
In Urbibusque Virgines
Juda, humiliarunt.

17.

vers. 12.

Regni supremi Præsides
Inermes, indefensi,
Et Populorum Principes
In ligno sunt suspensi,
Non capitis sanitiem
Effrontes suspexerunt,
Nec venerandam faciem
Senum erubuerunt.

18.

vers. 13.

Jugo adolescentibus
Abusi sunt injecto,
Serviliter molentibus:
Quin crimine coacto,
Vim impudentes surpiter
Invitis intulerunt:

Et pueri infamiter
In ligno conuerunt.

19.

vers. 14.

Aut horitas Seditium
In medio portarum
Senum, & iudicantium
Negotia caufarum
Defecit, & harmonica
Vox iuuentutis tacet,
Psalmus, Chorus, & Musica
In festis muta jacet.

20.

vers. 15.

Cordis nostri letitia
Et gaudium defecit,
Probrum, dolor, tristitia
In luctus nos coniecit,
Versa in fletum tympana
Et chori, & odæa,
Et cytharæ, & organa.
Sistra, fides, chorea.

21.

vers. 16.

Nostræ corona verticis
Et Regni diadema *
Splendor, laus, Urbis Prin-
cipis
Et potestatis Schema
Ruit, quia peccavimus,
Ve nobis sceleratis!

* Cornel. ibid.

A Domino discessimus
Ve nobis desolatis!

22.

vers. 17.

Exinde cor angustiis
Afflictum & dolore,
Suspiriis, tristitiis,
Et mentis amarore,
Et oculi sunt lumine
Suo exspoliati,
Et fumea caligine
Velut obtenebrati.

23.

vers. 18.

Mons Sion! Urbis gloria!
Mons Sion! quo abisti?
Te propter, sunt suspiria,
Quia de peristi!
Augusto in palatio,
Quod Reges calcaverunt,
Suo ut in hospicio
Vulpes ambulaverunt!

24.

vers. 19.

Tu autem rerum (Domine)
Principium & finis,
A cuius pendet numine
Homo, pulvis, & cinis,
Æternum immutabilis
Per generationes,
In throno eris stabilis
In generationes.

cc 3

25. vers.

25.

vers. 20.

*Cur ergo qui nec passeris,
Pullorum nec corvorum,
Sic nostri oblivisceris
In ævum sæculorum?
Ergo in longitudine
Relinques nos dierum?
Priorum nec dulcedine
Nos recreabis rerum?*

26.

vers. 21.

*A, Te, qui nos avertimus
Vias pravas secuti,
Præcepta legis sprevimus,
Malitiã inducti,
In harathrum incidimus
Tantum peccatorum,
Et in abyssum ruimus
Damnorum illatorum.*

27.

*Ob nostra læsus crimina
Ne faciem averte,
Sed pii Patris lumina
Clemens ad nos converte,
Et ducti pœnitundine
Nos ad Te convertemur,
Ut legis plenitudine
Te sanctius precemur.*

28.

*Ut quondam Te coluimus,
Sic iterum colemus,
Da tantum, ut qui fuimus,
Simus, & perennemus,
Annos redue præteritos
Pacis & sanctitatis,
Menses, diésque perditos
In probro vanitatis,*

29.

vers. 22.

*Diversa per supplicia
Ut pilam nos fecisti,
Et nostra ob flagitia
A Te nos repulisti,
Tuam iræ potentiam
Irruere fecisti,
Vindictam & justitiam
In nos exeruisti.*

30.

*Tandem non nostri sceleris
Ut iudex perpetrati,
Sed animi memineras,
Ut Pater Scenati,
Largire inangulgentiam
Noxarum admissarum,
Et antiquarum gratiam
Misericordiarum.*

APO.

APODOSIS TROPOLOGICA

THRENORUM,

Sive

ANIMÆ PECCATRICIS

Et

POENIT: LACRIMÆ.

LACRIMAS ORBIS UNIVERSI priori libro cantatas, his non dispares in Threnis suis, vastatæ Hierosolymæ gemit Jeremias. Nam ut Petrus Bongus lib. de Num: mysteriis, apud Cornel. à Lapide in Prologom. Threnorum, ait, Symbol. quadruplici hoc Threnorum alphabeto innuitur, quòd Jeremias, non tantum Judæorum, sed & QUATUOR PLAGARUM ORBIS, id est TOTIUS MUNDI peccata deplorat, omnesque ad ea deploranda invitet. Unde & Infernus patere dicitur, & extendi ad stadia 1600. Apoc. 14. 20. Hic enim numerus à quadragenario est tetragonus. Nam quadragesies quadraginta faciunt 1600, ut significetur patere Infernum ad quatuor Mundi plagas, ad excipiendum impios undeque in eum irruentes. Hierosolymam autem à Threnodo Prophetæ deploratam, ANIMAM PECCATRICEM. à doctissima Interpretum expositione, tropologico sensu designari, in principio Threnorum prænotavi. Hæc enim verò illa est, cui meritò cantentur *Lamentationes, Carmen & vae!* Illa Deo rebellis, scædisfraga, hostis, legis

legis Divinae prævaricatrix ANIMA, statu justitiæ
 Dei Regno privata, dæmonis regno subjecta, levi
 dominatui subjugata, inferis mancipata, crudeli tyran-
 nide oppressa, virtutum omnium opibus spoliata, gra-
 tiarum splendore exuta, nuda, abjecta, & exul: cui ve-
 ritò occinatur illa varis admirantis & obstupescens
 Threnodia, (a) *quomodo seæet sola civitas plena populis*
 Illa illustris, ANIMA, probarum cogitationum, be-
 atarum affectionum satellitio & comiratu, quasi civitas
 & fidelissimis amicis per peccatum orbata & desolata
 Illa Domina Gentium, id est, vitiorum & passionum,
 quas ratione regebat & Dei Timore, jam omni hoc do-
 minio, imò & Deo, & rationis imperio viduata? Ita
 Princeps Provinciarum, id est suis potentiis & mentis
 imperans, facta est mancipium dæmonis, *tot sceptrum*
serviens, quot dedita est vitis, (b) quibus dat tributum
 cum iis omnes opes suas & vires impendit & exhaurit
 Hic sceptrum habet superbia in anima Impii, sceptrum
 habet avaritia, sceptrum habet libido, & cætera vitio-
 rum agmina: tot enim tyrannis servit Impius, quot vi-
 tiis obtemperat: Nam sceptrum & dominium rationi
 eripit, illudque tradit concupiscentiæ: perinde ac si
 quis Reginae optimæ coronam detraheret, eamque me-
 retricis petulantissimæ capiti imponeret, Regina enim
 est ratio, meretrix est concupiscentia. Ita S. Chryso-
 stomus hom; II, in Ep. ad Rom. Unde & S. Augull-
 nus Tract. 41, in Joan. (c) *Tolle, inquit, peccati Re-*
gnum, noli dare concupiscentiis tuis vires: sequendo eas,

(a Thren. c. 1. v. 1. Cornel; à Lap. ibid. (b S. Hieronymus
 (c S. Chrysoft. S. August.

vires eis addis : dando eis vires , quomodo vinctes , quando contra te inimicos nutris viribus tuis ? (d) Sic omni ope cælesti destituta , & undique miserabilis Anima plorans plorat in nocte (peccatorum) & lacrimæ ejus in maxillis ejus ; non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus : omnes amici ejus spreverunt eam , & facti sunt ei inimici , quia cum amicis creaturis , concupiscentiis & voluptatibus suis fornicata , mox ab iisdem amarorem , horrorem , nauseam , aliósque corporis & mentis cruciatus justo Dei judicio perpetitur : deseriturque ab illis omni humano solatio spoliata , fiuntque domestici , inimici ejus , in pœnam scelerum tortores , & continuis conscientiæ perturbatæ tormentis crudeles animi carnifices , neque desinunt , dies , noctésque immaniter , sine requie angustiata fatigare , donec acceleratis ultimis morborum cruciatibus afflicta , & omni terrenarum deliciarum spe & ope destituta , miserrima morte trucident . (e) Finis ergò & scopus Spiritûs sancti , & Jeremiæ in Threnis conscribendis fuit ; Primò parentare Hierosolymæ jam vastatæ & quasi mortuæ : Celebrat enim hic funus & quasi exequias ejus , utpote Patriæ & Matris suæ amantissimæ , eoque simul lenit dolorem suum , & civium suorum . Ad hoc enim inventum est carmen funebre . Secundò hoc carmen est quasi epitaphium , quod Hierosolymæ memoriam ad posteros transmittat . Tertiò id ipsum est stimulus ad pœnitentiam , quod ut Iudæi ad Deum conversi , veniam , ac suam & Hierosolymæ restorationem à Deo impetrent . Quartò Tropologicè datur hic Schema & forma sacri lu-

cc 5

aus

(d Thren. c. i. v. 2. (e Cornel. à lap. ut sup.

Etis & pœnitentiæ, quam hic non meis, sed mellifici
 Doctoris Bernardi verbis, subjungo, & in epilogi vicem,
Animam sincero dolore contritam, amaris lacrimis ge-
 mentem, & profunda cordis amaritudine pœnitentem,
 peccata detestantem & lamentantem, in plurium Pecca-
 torum sacrum solatium & emendationem, induco. (f)
Heu me peccatrix! heu me misera! in tantis peccatis, in
 tantis criminibus, in tantis negligentis cecidi, quid pri-
 mum plangam, quid primum plorem, quid primum luge-
 am? Ego misera quem luctum primum sumam? Ego mi-
 digna quas lacrimas prius fundam? Memoria non suf-
 ficit referre gesta tantorum criminum. O lacrimæ ubi
 vos subtraxistis? O lacrimæ ubi estis? Ubi estis fontes
 lacrimarum? *Movemini obsecro ad fletum meum, fon-
 tes lacrimarum fluite super faciem meam, rigate maxillas
 meas! date mihi planctum amarum! succurre mihi Deus me-
 us, antequam moriar, antequam mors præveniat, ante-
 quam me Infernus rapiat, antequam me flamma combu-
 rat, antequam me tenebræ involvant.* Subveni mihi
 Deus meus, priusquam ad tormenta perveniam, priusquam
 me devoret ignis gebennæ, priusquam sine termino cruciet
 in Inferno: Deus meus, quid faciam cum venerit tremen-
 dum iudicium tuum? Quid respondebo cum venerit exa-
 men iudicii tui? Quid dicam ego misera & peccatrix,
 cum præsentata fuero ante tribunal Christi? *Væ diei illi
 in quo peccavi! Væ diei illi quando malum feci! Væ diei
 illi quando transgressa sum præcepta Dei! Utinam
 non illuxisset sol super me! Utinam non fuisset ortus sol
 super me! O dies detestanda, dies abominanda, o dies pe-*

(f s. Bernardus de modo bene vivendi sermo. 27. tit. Confessio.

nitus non nominanda, quæ me in hoc sæculum protulit,
 quæ mihi claustra ventris aperuit! Melius mihi fuerat
 non esse in hoc sæculo natam, quàm in Inferno perpetuò
 cruciatam! melius mihi fuerat non esse genitam, quàm pati
 æternas pœnas gehennæ! Satius mihi fuerat non esse in hoc
 mundo procreatam, quàm pati æterna mala! Flete su-
 per me cælum & terra, plorate me omnes creaturæ! Et
 quæ potestis sensum vitæ habere, lacrimas effundite su-
 per me. Peccavi enim graviter, peccavi infelicitè, pec-
 cavi miserabiliter, innumerabilia sunt peccata mea! Ut
 bene vivere ultrò promisi! Sed bona quæ promisi, nun-
 quam servavi. Semper ad peccatum meum redii, semper
 peccata mea multiplicavi, semper delicta mea iteravi!
 Nunquam in melius mores mutavi! A malis factis nun-
 quam cessavi! Orate pro me Dominum viri Sancti, in-
 tercedite pro me, si fortè misereatur mei Deus, si fortè ini-
 quitates meas auferat! O misera anima mea, quis misere-
 bitur tui? Quis consolabitur te? O anima misera! O
 anima quis dabit lamentum pro te? Ubi est custos homi-
 num? Ubi est Redemptor animarum? Ubi es Pastor bo-
 ne? Cur despexisti me? Cur avertisti faciem tuam à me?
 Deus meus non me obliviscaris in finem! Non me deseras
 in perpetuum! non me deseras in potestate dæmonum! pec-
 catrix sum, indigna sum, tamen ad te Deum meum con-
 fugio. Tu clemens, Tu pius, Tu multæ miserationis.
 Nullum spernis, nullum detestaris, nullum recusas à mi-
 sericordia! Domine ostende in me misericordiam tuam.
 Obsecro Domine, ut non deneges mihi quod misericorditer
 multis dedisti. Scelera mea non defendo, peccata mea
 non abscondo. *Displicet mihi malum quod feci. Ego*
miserus

*misera peccavi! Errorem meum confiteor, culpam meam
 manifesto, Iniquitatem meam cognosco. Peccavi De-
 us meus, propitius esto mihi peccatrici. Parce malis meis,
 ignosce peccatis meis, indulge criminibus meis Domine:
 si iniquitates observaveris Domine, quis sustinebit? Nul-
 lus ad examen tuum, nec justitia justis secunda erit; qui
 enim justus, qui se audeat dicere sine peccato? Nullus ho-
 mo est sine peccato: nemo est mundus à delicto, nemo est
 mundus in conspectu tuo; ecce inter sanctos nemo est immu-
 culatus: ecce qui servierunt Deo, non fuerunt stabiles, &
 in Angelis inventa est iniquitas. Stellæ non sunt munda
 coram Te. Cæli non sunt mundi in conspectu tuo. Si
 igitur nemo in conspectu Tuo est Sanctus, nemo immaculatus,
 quando magis ego peccatrix, & putredo ac vermis filia bi-
 minum, quæ tibi iniquitates quasi aquas, & multiplica-
 vi peccata mea? Quæ sedeo in pulvere, quæ habito
 in domo lutea, quæ terrenum habeo fundamentum,
 Deus meus porrige dextram tuam mihi Peccatrici,
 Memorare obsecro Domine, quæ sit mea substan-
 tia. Memento Domine, quia terra sum. Me-
 mento quia cinis & pulvis sum. Medicinam, quæ san-
 ner, tribue: Medicinam, quæ curer, impende. Ego mi-
 sera cecidi in foveam peccatorum meorum. Ego indigna
 cecidi in profundum inferni. Deus meus libera animam
 meam captivam ab inferno; non concludat me profundum,
 non absorbeat me infernas: non urgeat super me puteus
 os suum. Abyssus non denegat mihi exitum. Ecce dies ter-
 mendus jam jam imminet, jam venit ultima dies, jam
 propè est dies mortis, nihil superest mihi nisi tumulus, ni-
 hil nisi sepulcrum. Parce mihi Domine, antequam*

*da
 us
 de
 ve
 ve
 pa
 pos
 pli
 tro
 exc
 in c
 der
 dar
 ope
 pop
 non
 cis
 rue
 don
 & j
 cora
 pecc
 paro
 stola
 spec
 tem
 par
 ris,
 quon*

*cu
 4*

dam ad terram tenebrosam. Subveni mihi Deus meus priusquam vadam ad terram miseriæ & tenebrarum. Redemptor animarum succurre mihi antequam moriar: solve vincula peccatorum meorum, priusquam ad mortem perveniam. (g) Ecce plasmator mei, multa rogavi, quæ nec pauca promerui. Fateor, beatus, fateor, non solum quæ postulo non debentur dona, sed multa & exquisita supplicia. Animant tamen me Publicani & meretrices & latrones, qui à faucibus hostis momentaneè eruti, sinibus excipiuntur Pastoris. Tu enim factor omnium Deus, licet in cunctis operibus tuis sis mirabilis, mirabilior tamen crederis esse in operibus pietatis. Unde de temet ipso per quendam tuum servum dixisti, miserationes ejus super omnia opera ejus. & quasi de singulo loquentem, de universo populo tuo dixisse confidimus: misericordiam autem meam non dispergam ab eo. Nullum enim spernis, neminem abjicis, neminem perhorrescis, nisi fortè qui amens te exhorruerit: ergo modò iratus non percutis, sed te irritantibus, dona, si quæsierint, tribuis. Deus meus cornu salutis meæ, & susceptor mei, ego infelix, ego te irritavi: ego malum coram te feci, furorem tuum provocavi, iram promerui: peccavi, & passus es: deliqui & adhuc sustines: si pœniteo, parcis: si revertor, suscipis: & insuper dum differo, præstolaris. Revocas errantem, invitias repugnantem, expectas torpentem, amplexaris redeuntem, doces ignorantem, mærentem mulces, à ruina suscitans, post lapsum reparas, petenti largiris, quærenti inveniris, pulsanti aperis. Ecce Domine Deus salutis meæ, quid opponam nescio, quomodo respondeam ignoro, nullum absque te confugium, nullum

nullum à te patet latibulum. Ostendisti mihi bene vire-
 diviam, & gradiendi scientiam dedisti: minatus es mihi
 gehennam, & pollicitus es Paradisi gloriam. Nunc
 Pater misericordiarum, Deus totius consolationis, confige
 timore tuo carnes meas; quatenus quæ minaris, metuendo
 evadam, & redde mihi lætitiã salutaris tui, ut que
 spondes, diligendo percipiam. Fortitudo mea Domine,
 firmamentum meum, Deus meus, refugium meum & li-
 berator meus. Suggere quæ de te cogitem, doce quibus in
 sermonibus invocem, da quibus operibus tibi placeam.
 scio namque, scio, unum quo tu placaris & aliud quod
 non spernis. Est utique tibi spiritus contribulatus Sa-
 crificium, & acceptas cor contritum & humiliatum. His
 me Deus meus, adjutor meus dita muneribus. His contra
 inimicum muni protectionibus, hoc de flammis vitiorum
 præsta refrigerium; his autem desideriorum passionibus,
 pande pius refugium. Fac Domine virtus salutis meæ,
 ne sim de numero eorum, qui ad tempus credunt, & in
 tempore tentationis recedunt. Obumbra caput meum in
 die belli, spes mea in die afflictionis, & salus in tempore
 tribulationis. En Domine illuminatio mea, & salus
 mea, rogavi quibus egeo, intimavi quæ timeo, sed remor-
 det conscientia, reprehendunt me cordis secreta, & quod
 amor ministrat, timor dissipat, Zelus incitat, metus in-
 crepat, acta mea formidinem, sed tua ingerit pietas fida-
 ciam, tua hortatur benignitas, me tardat maligni-
 tas: Et ut verius fatear, occurrunt memorie
 phantasmata vitiorum, quæ reverberant audaci-
 am præsumptivum animorum, (b) Cum enim quis odio di-

(b Idem cap. 3.

gnus sit, qua fronte gratiam requirit? Cui pœna debetur,
 qua temeritate gloriam deposcit? laceffit iudicem, qui post-
 posita satisfactione delicti quærit præmiis honorari. Re-
 gi insultat obnoxius supplicio, qui donari flagitat indebito
 bravio: & dulcem affectum Patris stultus exacerbatur fi-
 lius, qui post illatas contumelias ante pœnitentiam, hæ-
 reditatis usurpat celsitudinem. Quid mi Pater, me ges-
 sisse recolo? Merui mortem & peto vitam? Commovi
 Regem meum, cujus impudens invocavi præsidium? Con-
 tempseri iudicem, quem temere postulo adiutorem? Insolens
 renui audire Patrem, quem demum præsumo habere tuto-
 rem? Heu mihi quàm serò venio! Heu! heu quàm tar-
 dè festino! heu me quia curro post vulnera dedignans in-
 columis præcavere jacula. Neglexi prospicere tela, mo-
 dò verò sollicitor de morte vicina. Vulnera vulneribus
 infixi, quia scelera sceleribus addere non timui. Recentis
 cicatrices tabe respersti, quia prisca flagitia modernis ini-
 quitatibus reciprocavi; & quæ divina solidaverat medi-
 cina, me a resolvit prurigo phrenetica. Cutis, quæ su-
 perducta vulneribus morbum celaverat, sanie erumpente,
 putruit, quia iterata iniquitas concessam misericordiam
 exinanivit. Novi quippe scriptum, in quacunque hora
 justus peccaverit, omnes justitiæ ejus obliviscuntur. Si
 justitia aboletur justis peccatis, quantò magis pœnitentia
 peccatoris in idipsum revertentis. Quoties ut canis rediit ad
 vomitum, & quasi sus repetiit volutabrum? Fateor quæ
 mihi recordari est impossibile, quot mortalium ignorantes
 peccare docui, nolentibus delinquere persuasi, resistentes coëgi,
 volentibus consensi? quot sanè gradientibus laqueum induxi,
 viam quærentibus foveam retexi, ut patrare non horrerem,
 obli-

oblivisci non metui. Sed tu justus iudex, signans peccata,
 quasi in sacculo, observasti omnes semitas meas, & circuitus
 gressus meos dinumerasti: Tacuisti, semper siluisti, patiens
 fuisti. Noli quaeso, piissime Domine, scribere aduersum me
 amaritudines meas, ut intres in iudicium cum seruo tuo, sed
 secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniqui-
 tatem meam. Vae mihi misero, cum venerit dies iudicii, &
 aperti fuerint libri conscientiarum, cum dicetur de me.
 Ecce homo & opera eius. Quid faciam tunc, Domine De-
 us meus, cum caeli revelabunt iniquitatem meam, & ad-
 uersum me terra consurget! Ecce nihil respondere poteris,
 sed demisso capite, praefusione, coram te stabo trepidus
 & confusus. Heu me miserum, quid dicam? Clamabo
 ad te Domine Deus meus, quare jacens consumor? Plange
 anima mea, sicut vidua super virum pubertatis suae: sicut
 la misera, & plora, quoniam dimisit te sponsus tuus.
 Miserere ne desperem, sed te spirando, respirem: & si ego
 commisi unde me damnare potes, tu non amisisti unde me
 salvare soles: Nememineris dulcissime IESU, tuae ius-
 titiae aduersus peccatorem tuum, sed esto memor benigni-
 tatis tuae aduersus creaturam tuam: ne memineris irae ad-
 uersus reum, sed memor esto miserationis tuae aduersus
 miserum: obliviscere superbum provocantem, & respice
 miserum invocantem: quid enim est IESUS, nisi Salvator?

* Idem lib. medit. cap. 39.

Psalmo: 50.

Sacrificium Deo Spiritus contribulatus, cor contritum & hu-
 miliatum Deus non despicies. Averte faciem tuam a peccatis
 meis, & omnes iniquitates meas dele. Ne proiecias me a
 facie tua: & spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

A. M. D. G.

Collegii S. Iulii Sepu. paderb.